

(ISSN 2217-8465)

ПОВИЈЕСТНА ИНДУСТРИЈА

ЛИСТ ПОСЛОВНОГ СИСТЕМА ПКБ

ГОДИНА III

БЕОГРАД, ФЕБРУАР 2018.

БРОЈ 1764.

ПРОЛЕЋНЕ ТЕМПЕРАТУРЕ

ЕКО-ЛАБ

ДОО за управљање квалитетом

ФИЗИЧКО - ХЕМИЈСКА ИСПИТИВАЊА
МИКРОБИОЛОШКА ИСПИТИВАЊА
КВАЛИТЕТ СЕМЕНА

КОРИСНИЦИ УСЛУГА:

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
ПКБ КОРПОРАЦИЈА
ИМЛЕК АД
ПКБ ИНСХРА
ПКБ ИМЕС
АД ШТАРК – БЕОГРАД
ПКБ АГРОСЕМЕ
ИНСТИТУТ ЗА РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО – НОВИ САД
ПКБ АГРОЕКОНОМИК
АД “ДРАГАН МАРКОВИЋ” – ОБРЕНОВАЦ

ИНДУСТРИЈСКО НАСЕЉЕ ББ, 11213 ПАДИНСКА СКЕЛА
ТЕЛЕФОН: 011/8871-401, 011/8871-794 ФАКС: 011/8871-534
WWW.EKO-LAB.CO.RS - E-MAIL: EKOLAB@SEZAMPRO.RS

Издавач:
ПКБ Корпорација

Главни и одговорни уредник:
Весна Гајић

Редакција:
**Љиљана Риђошић,
Вера Понти
и Дејана Тошић**

Фоторепортер и технички уредник:
Душан Миладиновић

Телефон редакције:
**8871-661,
8871-664**
Факс: **8871-664**
Централа:
8871-002
и **8871-121**
Локали: **142 и 155**

e-mail:pkbpoljoindustrija@pkb.rs

Адреса:
**11213 Падинска Скела
- Индустијско насеље бб**

Лист излази једном месечно.
Тираж 10.000 примерака.

Припрема и штампа:
**"Штампарија Борба",
Београд, Косовска 26**

**CIP - Каталогизација
у публикацији
Народна библиотека
Србије, Београд**

ПОЉОИНДУСТРИЈА:
лист пословног система ПКБ,
ISSN 2217 - 8465
- ПОЉОИНДУСТРИЈА
COBISS.SR-ID 19016706

*** ДОГАЂАЈИ** **стр. 4**

*** ЕКОНОМИЈА** **стр. 5**

*** РАЗГОВОР С ПОВОДОМ** **стр. 6**

*** ИНТЕРВЈУ** **стр. 7**

*** ПРОИЗВОДЊА** **стр. 8**

*** СТОЧАРСТВО** **стр. 9**

*** РЕЧ СТРУЧЊАКА** **стр. 10 и 17**

*** ВРЕМЕПЛОВ** **стр. 11, 12, 13 и 14**

*** РЕПОРТАЖА** **стр. 15 и 16**

*** КУЛТУРА** **стр. 18**

*** ЗДРАВЉЕ** **стр. 19**

*** ТРПЕЗА** **стр. 20**

*** ХРОНИКА** **стр. 21**

*** ЗАДРУГАРСТВО** **стр. 23**

СЕДНИЦА ОДБОРА ДИРЕКТОРА

МОМЧИЛО ЈОКОВИЋ, ВРШИЛАЦ ДУЖНОСТИ ГЕНЕРАЛНОГ ДИРЕКТОРА

На двадесетседмој седници Одбора директора ПКБ Корпорације а.д. Београд одржане 29.12.2017. године донете су одлуке о разрешењу генералног директора и именовану вршиоца дужности генералног директора ПКБ Корпорације а.д. Београд.

Драгиша Петровић, генерални директор ПКБ Корпорације а.д. Београд разрешен је дужности генералног директора, закључно са даном 27.12.2017. године. Драгиша Петровић је решењем

које је донела Влада Републике Србије именован за вршиоца дужности директора Агенције за лиценцирање стецајних управника од 27.12.2017. године.

За вршиоца дужности генералног директора ПКБ Корпорације а.д. Београд одлуком Одбора директора на двадесетседмој седници именован је Момчило Јоковић, који је до ове дужности обављао функцију извршног директора за финансије и рачуноводство ПКБ Корпорације а.д. Београд.

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ

СРПСКИ КВАЛИТЕТ ПАСОШ ЗА СВЕТ

У Министарству пољопривреде 26. јануара одржана је конференција за новинаре поводом предстојећег потписивања Меморандума о разумевању између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Организације за храну и пољопривреду (УН ФАО) и Европске банке за обнову и развој (ЕБРД). Три институције потписнице меморандума за циљ имају да унапреде пољопривредну производњу у Србији. Полазећи од великог броја пројеката које су до сада реализовале, главне области сарадње биће наводњавање, промоција извоза хране и подизање квалитета путем развијања ознака квалитета и ознака географског порекла.

НАВОДЊАВАЊЕ

У свом обраћању новинарима Бранислав Недимовић, министар пољопривреде, шумарства и водопривреде рекао је да Министарство, ФАО и ЕБРД сарађују већ дуже време на неколико различитих пројеката. Наводњавање је једна од најважнијих ствари за будући развој српске пољопривреде. У Србији се реализује пројекат развоја система за наводњавање који се финансира кроз кредитну подршку Фонда за развој Абу Дабија. Тренутно 14 пројеката система за наводњавање реализујемо на целој територији Србије, а у припреми је још 15 пројеката за ову годину, рекао је Недимовић, који очекује да ће до краја 2019. године потпуно бити искоришћен овај извор финансирања. Министар је додао да већ шест-седам месеци разговара са ЕБРД о могућностима наставка финан-

сирања овог пројекта. Реч је о још већем капацитету система финансирања како би се што више пољопривредног земљишта ставило под системе за наводњавање.

ПРОМОЦИЈА КВАЛИТЕТА

Министар је присутне упознао и о важности пројекта "Српски квалитет", који се односи на обележавање пољопривредних и прехранбених производа жигом који гарантује да су направљени искључиво од домаћих сировина и да су доказано вишег квалитета у односу на конкуренцију и пројеката "Унапређење квалитета и безбедности хране у сектору производње меса у Србији", у оквиру чега је донет правилник којим је омогућен легалан излазак малих произвођача меса на тржиште. У свом обраћању скупу Емануел Хидиер старији економиста УН ФАО, казао је да ФАО и ЕБРД имају заиста блиску сарадњу са Министарством пољопривреде дужи низ година, и да је она заснована на "лепој комбинацији њихових јаких тачака".

Министарство пољопривреде одређује усмерење и политике за пољопривредни сектор, ЕБРД је показала да је јако добра да нађе и стави на располагање финансирање за овај сектор, а улога ФАО је да донесе "знам како" знање и искуство из иностранства и помоћ када се ради о политикама и инвестицијама, нагласио је Хидиер.

ГЕОГРАФСКО ПОРЕКЛО

Директор агробизниса за југоисточну Европу ЕБРД, Миљан Ждрале, навео је да та институција ради у 36 земаља централне и југоисточне Европе, централне Азије, Турске и северне

Африке. Према висини финансијских пласмана по глави становника и институционалне сарадње са Министарством пољопривреде, Србија је у врху заједно са Украјином. Према његовим речима, полазећи од значајног броја пројеката које су ФАО и ЕБРД до сада реализовале у Србији, приоритети будуће сарадње биће: наводњавање, помоћ у изградњи нових и ревитализацији постојећих система за наводњавање, промоција извоза пољопривредно прехранбених производа и рад на политици и унапређењу квалитета пољопривредно прехранбених производа путем развијања ознака квалитета и ознака ге-

ографског порекла.

Економиста УН ФАО Лиса Паљети рекла је да је циљ увођења ознаке географског порекла унапређење квалитета и промовисање у земљи и иностранству производа из Србије. За географску ознаку порекла до сада су сертификовани производи: ариљска малина и облачинска вишња, а у току је сертификација копаоничког ајвара. Она је истакла да те производе карактерише специфичан квалитет производа, специфичан начин производње, дефинисано географско порекло сировина и назив и репутација производа који га разликују од других на тржишту.

В. Г.

ПРЕМА ПРАВИЛНИКУ О КВАЛИТЕТУ ЖИТА

НОВА ЦЕНА ЗА НОВУ ЖЕТВУ

Широм света се приликом откупа хлебног жита утврђује квалитет зрна по основу неколико критеријума и то утиче и на цену пшенице. Како се у Србији заједно лагерују зрна различитог квалитета, Влада Србије је још 2016. донела нови правилник о квалитету жита, млинских и пекарских производа и тестенина, који је на снази од 1. јануара ове године. Правилник је усклађен с европском регулативом ЕЦ742 из 2010. године.

Најважнија промена у односу на важећи стандард је то што се приликом утврђивања квалитета зрна уведе два нова обавезујућа параметра – садржај протеина, као и број падања, показатељ ензимске активности, односно садржаја проклијалих зрна у маси. Садржај протеина у зрну пшенице је у

односу на важећа правила, која нису била обавезујућа, повећан са 10 на 10,5 одсто. Прописана је и минимална вредност хектолитарске масе и садржај појединачних категорија

примеса, пре свега црних. Тако је дефинисан квалитет који мора да се задовољи да би пшеница могла да се користи за људску исхрану.

Министар пољопривреде Бранислав Недимовић изјавио је да ће правилник први пут бити примењен од жетве 2018. године, односно од јула месеца. Међутим, како ствари тренутно стоје, нови правилник неће донети велике промене док се не регулише складиштење, пошто у силосима углавном нема одвојених партија у које би се смештала зрна врхунског квалитета. Већина складишта није опремљена неопходном опремом за одређивање потребних параметара и за класификацију пшенице и у њима откуп по квалитетним класама није могуће урадити.

ЈАВНИ ПОЗИВИ ЗА СРЕДСТВА ИЗ ИПАРД ФОНДОВА

Управа за аграрна плаћања Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде расписала је 25. децембра 2017. године први позив којим се пољопривредним произвођачима стављају на располагање средства предсприступних фондова Европске уније за развој пољопривреде и рурални развој - ИПАРД. Укупно расположива средства за овај позив износе милијарду динара.

Прихватљиви сектори су млеко, месо, воће и поврће и остали усеви (одређене врсте житарица и индустријског биља), а прихватљиве инвестиције и трошкови су куповина нове опреме, куповина нове механизације и општи трошкови (трошкови за припрему пројекта и техничке документације). Висина подстицајних средстава је 60-80 одсто од

укупно прихватљивих трошкова без ПДВ-а, у зависности од тога да ли је подносилац млади пољопривредник, да ли се пољопривредно газдинство налази у планинском подручју и да ли се инвестиција односи на управљање отпадом и отпадним водама.

Износ подстицајних средстава за сектор воћа, поврћа и осталих усева је од 5.000 до 700.000 евра, а за сектор меса и млека од 5.000 до 1.000.000 евра.

Други јавни позив, за куповину трактора, расписан је 4. јануара 2018. године. Укупно расположива средства за овај позив износе 555.761.895 динара. Прихватљиви сектори су млеко, месо, воће и поврће и остали усеви (одређене врсте житарица и

индустријског биља) а прихватљиве инвестиције и трошкови куповина новог трактора са стандардним деловима, уређајима и опремом за извођење пољопривредних радова, укључујући припадајућу тракторску кабину и општи трошкови (трошкови за припрему пројекта).

Висина подстицајних средстава је 60 до 70 одсто од укупно прихватљивих трошкова без ПДВ-а, у зависности од тога да ли је подносилац млади пољопривредник и да ли се пољопривредно газдинство налази у планинском подручју.

Износ подстицајних средстава за сектор воћа, поврћа и осталих усева је од 5.000 до 700.000 евра, а за сектор меса и млека од 5.000 до 1.000.000 евра.

Лабораторија за испитивање и контролу квалитета млека почела је са радом и то кроз мониторинг производње млека на целој територији Републике Србије. Циљ мониторинга, као обавезног дела процеса акредитације, биће утврђивање квалитета млека код примарних произвођача, како би се уз додатне едукације и рад са њима унапредила производња. Мониторинг ће бити бесплатан. Дирекција за националне референтне лабораторије очекује добијање акредитације за лабораторију до краја године, па ће од 2019. године премије за млеко бити исплаћиване према класи квалитета.

Према Републичком заводу за статистику, укупна економска активност у 2017. мерена БДП-ом и исказана сталним ценама, остварила је реални раст од 1,9 одсто. Индустријска производња је

СА ТЕЛЕКСА...

забележила раст физичког обима од 3,9 одсто у односу на претходну годину, док је пољопривредна производња остварила пад физичког обима од 10 одсто. Процењено је да вредност изведених радова у грађевинарству у 2017. години бележи реални раст од 2,8 одсто у односу на претходну годину. Такође се процењује да су бруто инвестиције у основна средства у 2017. у поређењу са претходном годином оствариле реални раст од 5,3 одсто.

Укупни кредити привреде, предузетника и грађана у Србији на крају прошле године износе око 2.306 милијарди динара.

Према подацима Удружења банака, кредити дати

предузећима износе око 1.392 милијарде динара, позајмице грађана око 866 милијарди динара, док су зајмови предузетника око 48,5 милијарди динара.

Иначе, удео проблематичних кредита код грађана је 6,4 процента, а код компанија 13,8 процената.

Поред кафе, цигарета и жестоких пића, који ће поскупети због усклађивања акциза, у 2018. очекују нас и већа путарина, али и благи раст цена прехранбених производа.

За подстицаје у пољопривреди ове године биће издвојено 27 милијарди динара, што је више од пола аграрног буџета.

Страну припремила: Дејана ТОШИЋ

ПРОФ. ДР ГОРИЦА ЦВИЈАНОВИЋ, ДЕКАН ФАКУЛТЕТА ЗА БИОФАРМИНГ

САВЕТОВАЊЕ У ПКБ-у РАЗМЕНА ИСКУСТАВА И САЗНАЊА

Факултет ће и ове године представити неколико радова из области биљне производње, ратарства и повртарства

Већ годинама професори и студенти Универзитета Мегатренд, Факултета за биофарминг из Бачке Тополе учествују на саветовању које организује Институт "ПКБ Агроекономик". О значају овог саветовања за науку и активностима Факултета за биофарминг, разговарали смо са деканом, проф. др Горицом Цвијановић.

- Свако саветовање је прилика да ми који се бавимо науком можемо да се видимо са колегама. Размена искустава, сазнања је веома важна. Друго, ми на саветовања доводимо студенте са мастер и докторских студија. То је могућност да студенти презентују резултате својих истраживања. Присуствују и произвођачи који из прве руке сазнају резултате научних огледа. То је место где имамо директну комуникацију са непосредним произвођачима. Добро је што је саветовање тематски подељено на сточарске и ратарске теме у два дана. ПКБ је одличан избор за место одржавања. Није далеко, а погођено је и време одржавања. Фебруар је месец када пољопривредни произвођачи имају времена да присуствују скупу. Наш факултет ће и ове године представити неколико радова из области биљне производње, ратарства и повртарства. Учествују и наши студенти са докторских студија. Тако да је саветовање за наш факултет веома важно - каже Цвијановићева. Факултет за биофарминг има пословно техничку сарадњу са Институтом "Агроекономик". Студенти изводе практичну наставу, упознају се на лицу места са делатностима те научне институције попут: селекцијом жита, тритикаlesa, кукуруза, дорадним центром. Учествују у огледима који су методолошки постављени по свим принципима научно-истраживачког рада. Огледи касније постају предмет израде мастер радова и докторских дисертација. Факултет је члан Националне асоцијације за органску производњу „Србија Органик”. - Факултет за биофарминг акредитовао је основне академске студије, дипломске академске студије – мастер и докторске студије. У оквиру образовне де-

латности има акредитацију и за научно-истраживачки рад. Основне методе и постулате у научно-истраживачком раду студенти добијају још на основним академским студијама, кроз експериментална истраживања која се спроводе у научно-истраживачким институтима или на приватним имањима самих студената и у производним организацијама које су у сарадњи са нашим факултетом.

У школовању полазимо од тога да се студенти образују за обављање непосредних пољопривредних послова и управљања пољопривредним процесима у складу са светским и европским стандардима. Предност студената на нашем факултету јесте у томе да се образују не само у концепту одрживог развоја пољопривредне производње, већ и да би знали шта је то

специфично за органску или производњу са ниским улагањима. Упознају се и са конвенционалним системом производње, те можемо рећи да дипломирани инжењери пољопривреде са нашег факултета подједнако познају концепт конвенционалне и свих облика одрживе пољопривредне производње. Због таквог начина студирања свршени студенти успешно налазе послове у јавном и приватном сектору - каже Цвијановићева.

На иницијативу Центра за органску производњу из Селенче на Факултету за биофарминг 28. фебруара одржаће се презентација јавног позива за студенте треће године, мастер и студенте на докторским студијама као и за дипломиране инжењере. У периоду од шест месеци студенти ће бити запослени у институцијама које се баве органском производњом.

В. Г.

32. СУСРЕТИ НАУКЕ И ПРАКСЕ

На 32. Саветовању агронома, ветеринара, технолога и агроекономиста, које ће бити одржано у ПКБ-у од 21. до 22. фебруара, биће представљено више од четрдесет научних радова. Организатор саветовања је Институт "ПКБ Агроекономик". Научни радници ће упознати јавност са новим ПКБ хибридима кукуруза и сортама ПКБ пшенице, са утицајем сувог ратарства, климатских промена, падавина и температура на принос куку-

руза, кукурузом као биоенергентом, коришћењем сточног грашка и грахорице у исхрани животиња. Биће речи и о болести папака, маститису, упали плућа код телади, јунади, млеку магарица у исхрани људи, о производним капацитетима породичних газдинстава која се баве сточарством у Србији, о макроекономским аспектима пољопривредних предузећа на подручју Дурмитора...

В. П.

ДЕЈАН ЦВЕТКОВИЋ, ЧЛАН ВЕЋА ГРАДСКЕ ОПШТИНЕ ПАЛИЛУЛА

БОГАТ СПОРТСКИ ЖИВОТ

Поред решавања животних функција у Општини Палилула, пуно пажње посвећује се организацији спортских активности. О свему што је Општина учинила прошле и плановима за ову годину разговарали смо са Дејаном Цветковићем, чланом Већа ГО Палилула.

*** На почетку ове године, прилика је да се осврнемо на спортске активности које сте прошле године реализовали.**

- Палилула има нерешена инфраструктурна питања. Највише их има на левој обали Дунава, где у осам месних заједница живи више од 72.000 становника. Тамо смо започели асфалтирање улица, покренули изградњу канализационе мреже и замену водоводне инсталације. Тако да у буџету остаје мало средстава за развој спорта и спортских активности, али се тиме темељно бавимо. Велики број спортских активности је успешно реализован. Једна од значајних и већ традиционалних манифестација јесте "Видовдански турнир" у Борчи. Комплетно смо реновирали простор на коме се одржава, асфалтирали игралиште, поставили трибине, освету, нове ложе и ограду. Отварање је улепшао и КУД ПКБ својом игром. Игралиште је сада спремно да се на њему одржавају разни турнири и манифестације. Тренутно се на Видовданском терену налази клизалиште на отвореном, које је на услузи грађанима по промотивним ценама. Финансирани смо турнир "Свети Стефан" у малом фудбалу у селу Сланци. На затварању манифестације одиграна је бесплатна позоришна представа за грађане. Турнир ће бити и ове године, а већ је стигао захтев за његово одржавање. Знатна средства издвајамо за школски спорт, мали фудбал, рукомет, атлетику, кошарку, одбојку. У оквиру њега организујемо и малу олимпијаду. Општина финансира лекарске прегледе за децу која учествују на такмичењима. У реализацији ових активности нам много помаже Спортски савез Општинске Палилула, колегица Весна Ћоровић одлично ради свој посао и са њом успешно сарађујемо.

Поводом општинске славе Марковдана одржана је "Марковданска трка", коју смо такође финансијски подржали, а организатори и учесници су похвалили организацију. У циљу промоције здравог живота и спортских активности на Ади Хуји одржан је "Дан изазова". Први пут прошле године одржано је ревијално такмичење у спортском риболову на пловак у Борчи, код канала Визељ и ФК БСК. Учествовало је 70 такмичара, двадесет јуниора и педесет сениора. Том приликом додељене су врло вредне награде. Током турнира локални борилачки спортски клубови организовано су, на задовољство посетилаца, презентовали своје спортове.

*** Колико новца је издвојено из општинске касе за развој спорта?**

- Прошле године уложили смо око девет милиона динара, а исто толико новца планирамо да потрошимо и ове године. Ова количина новаца утрошена је на организацију спортских турнира, манифестација и финансијску подршку спортским клубовима са територије ГО Палилула. Новац је додељиван спортским клубовима путем конкурса за невладине органи-

зације, на основу достављених пројеката. Додатно смо уложили значајан део средстава у опремање постојећих, изградњу нових терена, текуће одржавање спортских хала, игралишта, изградњу теретана на отвореном и друге радове.

На општини је регистровано око 380 спортских клубова, од тога 180 клубова регистровано је у Спортском савезу Палилуле. То је велики број, па се трудимо да препознамо квалитет и амбиције и да свима изађемо у сусрет. Нажалост, нема довољно средстава да би се подржали сви пројекти, али се максимално трудимо да спортским клубовима са територије ГО Палилула изађемо у сусрет.

Изузетно добру сарадњу имамо са Спортским друштвом ПКБ. Мислим да је за ритске фудбалске клубове прошле године издвојено око милион и двеста хиљада динара. Некада је ПКБ сам финансирао постојање клубова и одржавање терена у свим насељима МЗ "Падинска Скела". Сада ПКБ није тако финансијски јак, а и структура становништва се променила. Више у тим насељима не живе само људи који раде у Корпорацији. Али то су грађани општине Палилула, а ПКБ је државна фирма, тако да се договарамо како заједно да помогнемо опстанак и даљи развој спорта на подручју МЗ "Падинска Скела".

*** Шта планирате за ову годину, које манифестације?**

- Постоје планови за ову годину. Договарамо календар догађаја. Многе манифестације које су биле прошле године одржаће се и ове, а имаћемо и нове. Међу њима је и тродневна школа вожње скутером на води, која ће се одржати на Ади Хуји. Инструктори ће обучавати најбољих 120 основаца из школа са територије ГО Палилула, по завршетку школске године, крајем јуна месеца. Културно лето на Палилули биће обогаћено позоришним представама на Летњој сцени. У Котежу ће први пут бити организована ролеријада, која ће, надам се, прерасти у традиционалну манифестацију. На шаранском рибњаку "Мика Алас" у Крњачи, који има изузетну такмичарску стазу, биће одржано ревијално

такмичење у шаранском риболову за представнике страних амбасада. Такмичење је осмишљено у циљу прикупљања финансијских средстава за незбринуту децу из Звечанске. У дворишту Храма Светог Луке, у септембру одржаће се сад већ традиционални хуманитарни турнир "Петар Вујић", у малом фудбалу, мада ове године планирамо да употпунимо програм и садржај. Планирано је да ове године у оквиру турнира организујемо и такмичење у неким нашим традиционалним играма, као што су бацање камена с рамена, натезање канапа, трка босоногих...

Прошле године обишли смо сва кошаркашка игралишта на отвореном са територије ГО Палилула, која су била запуштена. За почетак смо набавили 40 табли средњих димензија, обруча и мрежица и кренули у њихову замену. Ове године планирамо да набавимо још 20 комплета великих табли и наставимо са започетом акцијом.

*** Које активности су планиране у спортској хали у Падинској Скели?**

- Да се хала налази негде на Зрењанинском путу, на релацији Крњача – Борча, или у самој Борчи, била би посећенија. Нажалост, у насељу Падинска Скела и његовом окружењу немамо довољан број спортских клубова, који су у могућности да закупе термине у спортској хали. Појединим клубовима излазимо у сусрет тако што им умањујемо трошкове закупа или им уступамо халу без накнаде за организацију великих спортских догађаја.

Прошле године смо у хали организовали или подржали више од петнаест спортских турнира и учествовали у организацији хуманитарних концерата. Нажалост, већина турнира је слабо посећена од стране становника из Падинске Скеле и ритских насеља.

У разговору са представницима спортских клубова са територије Београда, долазимо до закључка да чак и не знају где се налази Падинска Скела. Сматрају да је изузетно удаљена од центра града, али када једном дођу, виде и посете насеље и халу, допадне им се простор и место, паркинг и хала, гостољубивост запослених и посетилаца. Пупинов мост је приближио насеље граду, па самим тим и хала постаје интересантнија и доступнија за организацију спортских манифестација.

*** Али зато када КУД ПКБ држи концерт, хала је препуна. Какви су планови за помоћ опстанка КУД-а?**

- У овој години, на идеју председника Општине Палилула, Александра Јовичића, одвојен је новац за спортска и културно-уметничка друштва која понуде најбољи пројекат за децу школског узраста. Тако би деца која желе да се баве неким од спортова било омогућено бесплатно тренирање, а родитељи би уштедели новац.

Најбољи пројекти ће добити максималних 500.000 динара за годину дана. КУД ПКБ има дугу традицију и очекујемо да ће понудити добар пројекат зарад добра деце са подручја МЗ "Падинска Скела".

НА ПОЉИМА ПКБ-а

БЛАГА ЗИМА ОБЕЋАВА ДОБАР РОД ОЗИМИХ УСЕВА

Сушни период се наставља. На "Дунавацу" је током прошле године пало само 308 литара кише по квадратном метру

Високе дневне температуре у вегетационом периоду и дефицит влаге обележили су прошлу годину. Период сушног времена, који траје од јесени 2016. и током 2017. обележио је и јануар 2018. Ратари страхују да ће се негативан тренд падавина наставити и у овој години. Да је небо било шкрто према Банату и још неким деловима Србије, који су према проценама Хидрометеоролошког завода Србије били у црвеној зони, са високим температурама, показују и следећи подаци. Без падавина остали су јуни, јули и август прошле године. На ПКБ-овом газдинству "Дунавац" током прошле године пало је само 308 литара кише по квадратном метру. То је за око 50 процената мање од просека у београдском атару,

који износи од 600 до 650 литара. У јануару ове године на поменутом имању забележено је само 35 литара кише, а просек је око 60 литара по квадратном метру.

- Према неким анализама, сада има довољно влаге у површинским слојевима земљишта до 30 сантиметра дубине, што погодује озимим културама. У нешто дубљим слојевима, од 30 до 60 сантиметра, приметан је недостатак влаге, док је у слојевима дубљим од 60 сантиметра дефицит влаге већи. Ободни канали су скоро празни. Нисам још видео да током јануара поједини канали буду без воде. Они су у том периоду били пуни, а некад и препуни. Превлажност и површински вишак воде у ово доба го-

дине је уобичајен, па смо били принуђени да испуштамо вишак "шлицовањем" парцела. Током зиме обично се акумулира вишак воде у ниже слојеве земље, испод 60 сантиметра. Тада водно-ваздушни режим одржава одређен ниво влаге и не дозвољава да се брзо апсорбују падавине. Онда постепено влажи горњи слој и ствара оптимални водно-ваздушни режим ораничног слоја, али ове зиме то није случај. Надамо да се неће поновити још једна сушна година, мада су показатељи, за сада, такви – каже Божидар Марковић, главни инжењер за мелиорацију земљишта у ПКБ-у.

Због мало кише и суше у 2017. години и недостатку падавина у јануару 2018. покретљивост азота је слабија, то јест није дошло до његовог испирања и отицања у дубље слојеве. Због тога су препоруке стручњака да прихрана озимих усева почне касније него претходних година, у другој половини фебруара. Блага зима погодује озимим усевима, пшеници, јечму, тритикалеу и ражи, који су у фази зимског мировања. Имају добре склопове и у доброј су кондицији. Зиму су дочекали такође у доброј кондицији, нису претрпели оштећења од јачих мразева јер их није ни било. У току су припреме за анализу земљишта Н-мин методом којом ће се испитати количина азота у земљишту, па ће ратари добити препоруке о томе колико ће унети азотних ђубрива у њиву.

Заштитари прате озиме усеве. Тамо где уоче појаву глодара на њивама постављају мамке. У току је растурање мамака на озимим културама и старим луцеристима.

В. П.

"АГРОСЕМЕ"

ВАЖНА КАРИКА И ПОДРШКА ПРОИЗВОДЊИ

У "Агросемну", фабрици за дораду семена, у 2017. години дорађено је 450 вагона семена стрних жита, 90 вагона семенске соје и окруњено 46 вагона семенског кукуруза. У току је финална дорада семенског кукуруза новосадских хибрида као и хибрида Института "Агроекономик". Семенска роба намењена је извозу у БиХ и Румунију, али и домаћем тржишту.

- Производња семена је због суше и високих температура осетно смањена, а добијени квалитет зрна је такође нижи. Захваљујући вишегодишњем улагању у савремене машине и опрему за дораду (нови селектор, запрашивач, систем аспирације у погону, обнова делова и реновирање семенске сушаре) постижемо висок квалитет дорађеног семена, без обзира на лоше улазне параметре природног система. Тиме постижемо и бољу конкуретност на тржишту, важна смо карика и подршка производњи у ПКБ-у. "Агросеме" као дорађивач увек има посла – каже Драгољуб Јовановић, руководилац радне јединице "Фабрике ПКБ Агросеме".

В. П.

ФАРМА ПАРТИЗАНСКИ ПРЕЛАЗ

ПОРАСТ БРОЈА СТЕОНИХ КРАВА

У протеклој години на Новој фарми, на газдинству Партизански прелаз, осемењено је 3.115 крава, а од почетка ове године, до 23. јануара, 287 крава. Просечно дневно осемени се између 12 и 15 крава, односно око 350 крава месечно. Осемењавање се врши у две смене, од седам до 15 часова и од 20 часова до четири сата ујутру. Краве се осемењавају ноћу јер грла често знаке еструса показују управо у то доба, а који током дана можда не би били уочљиви. Ноћу се краве осемењавају и током најтоплијег периода у години јер су ноћне температуре махом нешто ниже од дневних.

ОТКРИВАЊЕ ЕСТРУСА

За добре резултате и велики број стеоних крава на овој фарми, заслужни су, на првом месту Стеван Чачија, ветеринарски техничар са више од 25 година радног искуства, али и његове млађе колеге Петар Пушкић и Стефан Чачија. Стеван у свом послу остварује најбоље резултате. Осеменио је највећи број крава и највише их је било стеоно, од када се евидентирају ови подаци на нивоу читавог ПКБ-а. Радно искуство је стицао, али га и преносио млађим колегама, на фармама Пионир и Дунавац, а на Новој фарми је од њеног оснивања.

- За осемењавање је најбитније време, односно откривање правог еструса јер постоји више фаза еструса, проеструс, еструс, метеструс, диеструс. Еструс

би установили да ли се ради о еструсу или је реч о појави циста на јајнику или ендометритису, запаљењу слузокоже материце, који се слично манифестују. Уколико установимо да је реч о поменутом обољењима, грло се не осемењава, већ се подвргава лечењу, с тим да на фарми грла никада не лечимо антибиотицима, како се резидује антибиотика не би појавили у млеку. Уколико је неопходно лечење антибиотицима, грло се премешта у стационар – каже Чачија.

ПРЕДНОСТ СЛОБОДНОГ ДРЖАЊА

Просечан индекс осемењавања на фарми је 2,5, толико се просечно доза биковског семена утроши да би једна кржава остала стеона.

Пут до стеоне краве, телета и млека је дуг и тражи максималну посвећеност свих запослених који са њима раде. Колико је битан тренутак осемењавања, битно је и припремити грло да до еструса уопште и дође. Из тог разлога се два пута месечно врши третман крава, односно преглед стања материце.

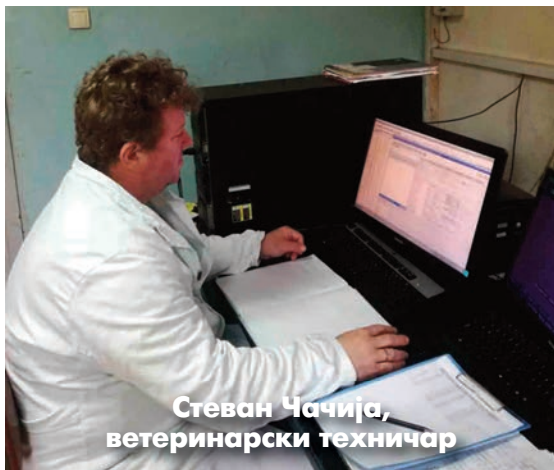
- Прегледи се обављају 15 до 20 дана након телења и уколико је кржава здрава, оптимално би је било осемени 60 дана по телењу, како се не би скратио период лактације. Тренутак осемењавање се бира и у зависности од количине млека коју кржава даје и економске исплативости. Ако је дуже неосемењена,

поставља се питање исплативости њеног даљег узгоја. Уколико нема знакова еструса код краве ни након 60 дана по телењу, поново се врши преглед материце и јајника. Уколико је све у реду, подвргава се хормонском третману, да би се стимулисао рад јајника, односно изазвао еструс. Краве које дуго не остају стеоне улазе у програм терапије увођења у еструс. За осемењавање крава користимо семе бикова из Центра за вештачко осемењавање и ембриотрансфер Центра за сточарство ПКБ, док се за осемењавање биковских мајки користи увозно семе. Реч је о квалитетном семени, адекватно транспортованом и чуваном на фарми до употребе – истиче Чачија.

Рад са грлима узгајаним у слободном и везаном систему узгоја се са становишта осеменитеља умногоме разликује. Према речима нашег саговорника, читав систем ротолатора, селекциона капија, умногоме олакшавају посао док сви елементи система функционишу. Када техника закаже, посао је знатно отежан и тада се краве често осемењавају у штали, а не у манипулативном простору, у непосредној близини измузишта.

У везаном систему је лакше приступити крави у еструсу, док се у слободном лакше уочавају спољашњи показатељи еструса.

Према мишљењу нашег саговорника, запослени су недовољно стимулисани за рад, млади кадрови се не запошљавају, али и упркос томе, ради се савесно, што показују и остварени резултати. Поред Стевана и његовог сина, у ПКБ-у или предузећима која су некада била у његовом саставу, радили су и његови преци, четири генерације Чачија. Можда је то још један од разлога зашто је ово фирма у којој се ради, зарађује, али и размишља о њеном опстанку и развоју.

Стеван Чачија,
ветеринарски техничар

траје 24 до 48 сати, а изузетно ретко и 72 сата. Када је грло у еструсу, постоје видљиви симптоми, кржава стоји, друге краве скачу на њу или она скаче на друге краве, али ти симптоми често могу и да нас завареју. Када их уочимо, обављамо ректални преглед, како

ДОБРИ РЕЗУЛТАТИ ТОВА ЈУНАДИ

На фарми Партизански прелаз тренутно се узгаја 4.670 грла говеда, од тога 1.916 музних крава. Према речима Зорана Спасојевића, директора газдинства, на делу фарме, такозваној „Новој четворци“, поред осталих категорија говеда, узгаја се и 765 товних јунади. Јунад се узгаја у 12 објеката са по десет боксова, а на тов се допремају са старе фарме у узрасту од четири месеца.

- Дневни прираст јунади се креће од 950 грама до једног килограма и веома смо задовољни резултатима које остварујемо. Јунад продајемо са 15 месеци старости, тада просечно теже и преко 450 килограма. За годину дана продали смо око 420 јунади прве класе и око 25 јунади друге и треће класе. Здравствено стање запата је задовољавајуће, угинућа су у оквиру плана. Храна која није адекватна за исхрану музних грла, утроши се у тову. Уколико је потребно, додају се и нова хранива – каже Спасојевић.

БАЛАНСИРАЊЕ САДРЖАЈА МАСТИ У ОБРОЦИМА ПРЕЖИВАРА

У поступку балансирања оброка за преживаре поклања се адекватан значај свим исхрамбеним показатељима. Не тако давно, пре неколико деценија, овај поступак је подразумевао разматрање мањег броја параметара, пре свега суве материје, садржаја протеина, влакана, калцијума и фосфора. Напредак у бројним нутриционистичким истраживањима, нови искораци у анализи сточне хране, као и развој рачунарских технологија, довели су до тога да се у поступку балансирања оброка за говеда прати огроман број параметара истовремено. Неретко се разматра чак и до 30 па и више показатеља. Велики значај поклања се и питању садржаја масти и уља у сувој материји оброка. У том контексту се све више узима у обзир и састав липидне компоненте суве материје, а као један значајан показатељ може да се издвоји ИТЗ индекс. То је показатељ односа омега 6 и омега 3 масних

веће. У оброцима приплодних јуница препоручују се вредности индекса од 20 - 50, у зависности од узраста и састава оброка. Примењују се и посебне препоруке за расе говеда за производњу меса. За већину европских континенталних товних раса говеда, предлажу се вредности ИТЗ индекса од 50 - 70 у оброцима за младе бикове, односно 90-120 за товљенике, јунице и краве дојиље. Вредности ИТЗ индекса зависе од бројних фактора, а у првом реду од ботаничког порекла хранива, особина земљишта, агроеколошких услова у целини, фазе вегетативног циклуса у тренутку убирања усева, као и начина обраде и складиштења хранива. У зеленој маси травњака, почетком пашне сезоне, вредност ИТЗ индекса је на нивоу приближно 11, док касније током лета и јесени та вредност може да буде и дупло нижа. У случају енглеског љуља ради се о вредностима ИТЗ индекса од 8-12 на земљиштима средње

хумане популације која се налази на врху ланца исхране. Ту се првенствено мисли на бројна обољења која су код људи све учесталија, а пре свега гојазност, поремећаје функције кардиоваскуларног система и гастроинтестиналних обољења, па све до канцера. У пашним моделима исхране говеда, врло често се запажају висока производња млека, ефикасна репродукција и добро здравствено стање на почетку пашне сезоне. Међу бројним факторима, који се доводе у везу са овим променама, је и релативно висок садржај липида у младој зеленој маси, као и висок садржај омега 3 масних киселина. У условима континуиране годишње исхране животиња, конзервисаним кабастим хранивима, унос ових масних киселина у организам се смањује а повећава се унос омега 6 масних киселина. Повољни ефекти пашне исхране изостају, уколико се не примењују алтернативна решења.

ПРЕВЕНЦИЈА БОЛЕСТИ

Адекватним и комплексним технолошким поступцима обраде појединих хранива, као што је нпр. семе лана, могуће је и у оваквим условима исхране довести вредности ИТЗ индекса у оптималне оквире. На тај начин доприноси се превенцији читавог низа метаболичких поремећаја од масне дегенерације јетре до кетозе и ацидозе. У условима оптимизације ИТЗ индекса повећава се потенцијал ресорбције у бурагу. Значајан повољан ефекат обимнијег конзумирања омега 3 масних киселина је и повећана продукција прогестерона, услед чега се побољшава степен ембионалног преживљавања и повећава плодност. Значајни ефекти се манифестују кроз повећану производњу млека, смањен садржај броја соматских ћелија у млеку и унапређење имуног статуса животиња. Међутим, неретко су оваква решења повезана и са падом садржаја млечне масти. У том смислу конкретни ефекти зависе и од комплетне композиције оброка и палете коришћених хранива. У првом реду потребне су интервенције као што је замена дела кукурузне силаже сенажом стрних жита, уз ограничено козумирање хранива са високим садржајем слободних незасићених масних киселина, као што су производи добијени на бази термичке обраде пуномасног зрна соје. Ограничења конзумирања су потребна и када се ради о споредним производима ферментације житарица, као нпр. у случају требера. Додатно се препоручује употреба пуфера у исхрани крава у лактацији, реализација адекватног садржаја калијума у оброку, као и оптимализација катјонско-анијонске равнотеже у оброцима (ДЦАД). Такође, потребна је и висока технолошка дисциплина када је реч о техници поделе хране, првенствено у контексту структуре, конзистентности и хомогенизације комплетних мешаних оброка (ТМР). Уважавањем прописаних препорука смањење садржаја млечне масти може да буде у прихватљивим оквирима, уз значајно повећање производње млека.

Михаило РАДИВОЈЕВИЋ, научни сарадник за исхрану домаћих животиња у Институту "ПКБ Агроекономик"

киселина. Мера је количине и доступности омега 3 масних киселина у сточној храни. У данашње време постаје стандардни исхрамбени показатељ. Све више је уобичајени елемент бројних система нормирања потреба животиња, и савремених рачунарских програма за балансирање оброка животиња.

ПРЕМА РАСИ И ОБРОК

Када је реч о расама говеда за производњу млека, ИТЗ индекс треба да буде у интервалу од 40 - 120, што зависи од конкретне млечности и начина поделе хране. У условима делимично мешаног оброка, тзв. PMR (partial mixed ration) то су вредности индекса на нивоу од 100 - 140, за краве које производе млеко у количини од 30 - 50 кг/дан. У условима конзумирања комплетно мешаног оброка тј. TMR-a (total mixed ration) препоручују се вредности од 40 - 120, у интервалу производње млека од 25 - 40 кг/дан. Међутим, у условима конзумирања кабасте хране и значајнијег пада телесне кондиције после телења, препоруке за ИТЗ индекс могу да буду и

и високог квалитета, док су на сиромашним земљиштима у интервалу од 5-8. Конзервирањем кабасте сточне хране, било да се ради о спремању сена или силирању, вредности ИТЗ индекса се значајно умањују, па чак достижу и негативне вредности, у случају кукурузне силаже. Вредности ИТЗ индекса у зрну житарица и производима њихове прераде у већини случајева су негативне и то у интервалу од 0 до -1. У производима на бази соје вредности ИТЗ индекса су још ниже, чак и до -5, а у случају споредних производа прераде сунцокрета до -40.

ПАШНИ МОДЕЛ ИСХРАНЕ

У последњих 50 година многи технолошки елементи у исхрани крава, па и у сточарству уопште, значајно су се променили. Данас се краве најчешће хране оброцима на бази кукурузне силаже, као и производа прераде соје и житарица. Пашни модел исхране је све ређи. Последице описаног су далекосежне, и пројектују се на здравствено стање

ПИСАЛИ СМО У 2017.

Министарство привреде Републике Србије објавило је средином јануара јавни позив за прикупљање писама инвеститора заинтересованих за учешће у поступку приватизације ПКБ-а и четири зависна предузећа. Рок за достављање писама истекао је 17. фебруара. Према наводима Министарства за сада су писмо о намерама послали: Месна индустрија "Матијевић", "МК група" Миодрга Костића, две компаније из Велике Британије, по једна из Сингапура и Кине и "Ал Дахра" из Уједињених Арапских Емирата. Списак није коначан. Заинтересовани инвеститори још увек могу да се пријаве.

Који ће метод приватизације бити изабран зависи од понуде заинтересованих. У министарству привреде кажу да су могући различити модели, почев од проналажења стратешког партнера, продаје имовине, продаја капитала или комбинација ових модела. Из Владе истичу да је приоритет одржавање пољопривредне и сточарске производње, као и да неће дозволити куповину ПКБ-а зарад претварања пољопривредног земљишта у грађевинско.

Министарство привреде је почетком године формирало радну групу у циљу коначног решавања статуса ПКБ и његове припреме за приватизацију.

Поводом најављене продаје ПКБ-а, Горан Кнежевић министар привреде, изјавио је да "постоји одређен део грађевинског земљишта око моста Земун - Борча који ће бити издвојен и неће бити предмет приватизације. Све остале површине којима располаже ПКБ морају се искористити за пољопривредну производњу."

Током 2016. године на фармама ПКБ Корпорације произведено је 60.080.660 литара млека са просечних 3,53 одсто млечне масти. Та производња је остварена мужом у просеку 8.187 крава. Млекарима је предато 56.117.689 литара. Просечна производња по

криви на годишњем нивоу износила је 7.318 литара.

У јануару ове године произведено је 4.978.325 литара млека, односно 160.591 литар дневно од 8.000 крава, колико је просечно било на мужи. Млекарима је предато 4.648.833 литра, а просечна производња по криви на годишњем нивоу износила је 7.325 литара.

Поводом најављене приватизације ПКБ-а, као и могућих изазова продаје великих комплекса пољопривредног земљишта странцима, у Институту економских наука одржан је округли сто. Учесници скупа били еминентни стручњаци из области пољопривреде.

Уводничар скупа, проф Миладин Шеварлић, рекао је да морамо да водимо рачуна о последњем и највећем предузећу ПКБ-у, јер то је њива испред кућног прага, ако је праг Србије град Београд. Његово мишљење је да ПКБ треба докапитализовати, како би се подигла вредност компаније, тако да држава задржи контролни пакет акција.

Власник "МК групе", Миодрга Костић, присутнима је представио своју компанију и рекао да је заинтересован је за куповину ПКБ-а који је последњих деценија упропаштаван, али има потенцијала да успешно послује.

Председник Самосталног синдиката ПКБ Корпорације, Милосав Ђорђевић, подсетио је присутне на историјат настанка и урушавања компаније, на време када се штитио социјални мир у земљи. Нагласио је да држава треба да остане већински власник компаније.

Учесници скупа сложили су се да држава не треба да продаје пољопривредно земљиште и комбинате, наводећи да постоји опасност да будући власници земљиште пренаменују у грађевинско и да угасе производњу. Предложили су и да се мења закон о пољопривредном земљишту.

Синиша Мали, градоначелник Београда, позвао је пољопривреднике свих београдских општина

да конкуришу за субвенције које даје Град Београд. У овој години издвојено је 120 милиона динара који су намењени тој сврси. Субвенције ће се користити за замену механизације, израду пластеника, противградне мреже, системе за наводњавање, сточарство и пчеларство.

У организацији Института ПКБ Агроекономик у ПКБ-у је 22. и 23. фебруара одржано 31. Саветовање агронома, ветеринара, технолога и агроекономиста. Научни радници су упознали јавност са резултатима својих истраживања и применом нових технологија и техничких решења у биљној и сточарској производњи. На семинару су представљени нови ПКБ хибриди и око 40 научних радова.

Током фебруара на фармама ПКБ Корпорације произведено је 4.663.000 литара млека, или просечно дневно 166.536 литара.

Млекарима је просечно дневно испоручивано 156.250 литара. Шталски просек је износио 20,95 литара, док је просечна производња по криви на годишњем нивоу износила 7.647 литара.

У организацији Сектора за план, развој, контролинг и квалитет у свечаној сали ПКБ Корпорације 13. марта одржано је предавање на тему "Управљање еколошким отпадом, опасним отпадом и веома опасним отпадом". Предавање је одржано на иницијативу челника Општине Палилула и невладине организације "Еко - Панчевачки рит". Гости су били Урош Прибићевић, члан Општинског већа Општине Палилула задужен за Сектор екологије, Милорад Костић испред водопривредног предузећа "Сибница" и Зоран Јанковић председник невладине организације "Еко - Панчевачки рит".

Руски привредници су 16. марта били гости Пољопривредне корпорације “Београд”. Драгиша Петровић, генерални директор ПКБ Корпорације, госте је упознао са историјатом и производним капацитетима компаније. Домаћин у обиласку производних погона био им је Ратко Томић, директор за производњу. Он је гостима показао фарму музних крава на имању “Партизански прелаз”, фабрику за дораду семена “Агросеме”, у Сектору техничке оперативе гости су обишли радионице и механизацију у РЈ Експлоатација пољопривредних машина.

Са “Златном повељом”, коју је добила од Удружења новинара Србије, уз пригодан програм, са око стотину званица, “Пољоиндустрија”, најстарији и најгледнији фабрички лист у Србији и бившој Југославији (основана 27. марта 1967. године), обележила је 20. априла у свечаној сали ПКБ-а 50 година постојања. Тим поводом у холу управне зграде отворена је изложба најлепших и најупечатљивијих насловница листа по избору чланова редакције. Међу званицама су били директори газдинстава, руководиоци погона, радници, бивши уредници и новинари, представници синдиката, Удружења новинара Србије, Министарства културе и информисања, Задружног савеза Србије, професори Пољопривредног факултета, пословни партнери и пријатељи ПКБ-а и „Пољоиндустрије”. Догађај су пратили новинари Радио телевизије Србије, Радио телевизије Војводине, Агро ТВ (прилози су ишли у емисијама Знање имање, Агродневник и Домаћин), новинари “Политике”, Агробизнис магазина и других медија.

Током марта на фармама ПКБ Корпорације узгајано је 8.000 крава и произведено је 5.315.609 литара млека. Дневна производња млека просечно је износила 171.471 литар. Млекарима је просечно дневно испоручивано 161.538 литара, док је укупно испоручено нешто више од пет милиона литара.

Шталски просек је 21,43 литра, док је просечна производња по крави на годишњем нивоу износила 7.832 литра.

Традиционална прослава компаније Имлек, “Дан рекордера 2016”, одржана је 4. априла у Новом Саду. Том приликом је апсолутни шампиону у

производњи сировог млека за прошлу годину, ПКБ Корпорацији, која је млекари испоручила 18.463.506 литара свежег млека, додељена “Златна плакета” и статуа кравице.

Ратари у ПКБ-у сејали су у време ускршњих и првомајских празника. Радници и машине одмарали су само на први дан Ускрса. Сетва, планирана на 11.967 хектара, до 4. маја, завршена је у Риту на 99 одсто површина. Остало је непосејаних још 100 хектара на газдинству “7. јули” у Сурчину. У питању су парцеле које су касније пооране и где је била отежана припрема за сетву, углавном кукуруза.

Шећерна репа је посејана на 1.256, кукуруз на 6.149, соја на 2.530, меркантилни сунцокрет на 1.008, семенски сунцокрет на 332 и семенски кукуруз на 559 хектара. Преостало је усејавање на семенском кукурузу, друга или трећа фаза, зависно од тога који је хибрид у питању.

Овогодишња сезона убирања плодова са поља ПКБ-а почела је 24. априла косидбом луцерке на имању “Дунавац”.

На фармама ПКБ Корпорације, током априла, узгајано је просечно 8.000 крава. У овом месецу произведено је 5.032.795 литара млека. Просечна дневна производња износила је 167.760 литара. Млекарима је испоручено 4.792.718 литара, док је просечна дневна испорука износила 159.757 литара. Шталски просек је био 20,97 литара, док је годишња производња по грави била 7.654 литра.

На пригодној свечаности поводом Дана Библиотеке “Милутин Бојић”, 19. маја, диреткор Библиотеке Јовица Кртинић уручио је Захвалницу листу “Пољоиндустрија” за дугогодишњу и успешну сарадњу. Круна те сарадње је подухват дигитализације листа. На интернет адреси библиотеке, у делу Завичајна дигитална колекција, до сада је доступно више од 300 бројева “Пољоиндустрије”, а планирано је да се до јесени дигитализују сви примерци новине објављени у току пола века постајања.

На газдинству “Пионир” 3. јуна одржана је традиционална манифестација “Дан поља стрних жита”, у организацији Друштва за саветодавне и стручне

послове у пољопривреди “Падинска Скела”. Организатор је посетиоцима представио сортимент стрних жита девет семенских кућа.

Током маја, на фармама ПКБ-а, произведено је 4.982.137 литара млека. Дневна просечна производња износила је 160.714 литара. Млекарима је испоручено 4.761.418 литара, односно просечно дневно 153.594 литра. Шталски просек је 20,34 литра.

На фармама се узгајало 7.900 крава, чија је просечна млечност по грлу на годишњем нивоу износила 7.421 литар.

Воћњак у Институту ПКБ Агроекономик погодио је 5. маја град величине лешника, који је пратила обилна киша од 11 до 12 литара по квадратном метру. Оштећено је 50 до 80 одсто плода. Велику штету направио је и мраз у марту и априлу. Највише је страдала сорта јабуке ај-даред. Није остала ни трећина плодова.

На фармама ПКБ Корпорације за првих шест месеци ове године произведено је укупно 29.481.478 литара млека. Дневна производња била је 162.881 литар. Млекарима је предато 27.878.528 литара или дневно 154.025 литара. Те количине млека дало је стадо које је у просеку бројало 7.980 грла. Дневна производња по грлу била је 20,41 литар млека или на годишњем нивоу 7.450 литара.

Ове године је већи просечан принос јечма него лане и износи 5,7 тона по хектару. Највећи принос од 7,11 тона забележен је на “Лепушници”, а најмањи 4,4 тоне у “Ченти”, и то на оним парцелама које су прошле године враћене ПКБ-у.

Берба у пластеницима ПКБ “Хортикултуре” у Падинској Скели почела је ове сезоне раније него прошле године.

У периоду од почетка априла до 21. јуна, у првом пластенику убрано је и продато око 50.000 комада љутих папричица, око тону и по ране паприке, 18 тона краставаца и 30 тона раног парадајза. У другом пластенику произведено је и пласирано на тржиште око две тоне паприке (шиље и бабуре) и око тону и по парадајза.

На отвореном пољу у току је вађење младог кромпира, берба лука и пролећног купуса. Повртари су посејали карфиол, а у току је припрема терена за сетву јесењег купуса.

На XXXIII редовној седници Скупштине ПКБ Корпорације, одржаној 11. јула, а на основу Закључка Владе Републике Србије, донета је одлука којом се за председника Скупштине бира Тамара Стајковић, дипломирани правник из Београда.

На предметној седници Скупштине Друштва донета је и Одлука о избору Приватизационог саветника ПКБ Корпорације, све на основу предлога Министарства привреде Републике Србије и предлога Комисије за прикупљање понуда за избор приватизационог саветника у поступку приватизације ПКБ Корпорације. За приватизационог саветника изабрана је компанија Deloitte d.o.o. Београд.

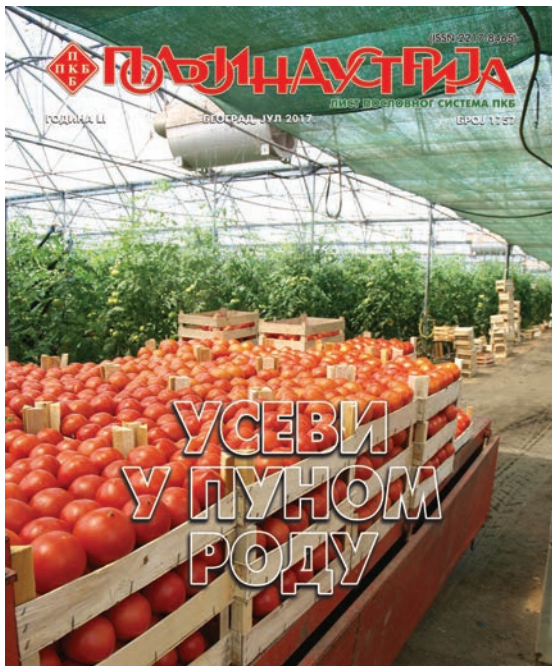
Наводњавање усева у ПКБ-у траје од маја. Користи се сва расположива опрема, која обухвата 15 до 18 одсто обрадивих површина.

На фармама ПКБ Корпорације од 1. до 26. јула произведено је 3.580.592 литара млека. Просечна дневна производња износила је 137.715 литара. У истом периоду млекарима је испоручено 3.382.290 литара, односно просечно 130.088 литара дневно.

Шталски просек је 17,57 литара, а производња по крави на годишњем нивоу 6.413 литара. Јулске жеге узимају данак.

Сумирајући резултате овогодишње жетве, ПКБ-ови ратари су задовољни приносом пшенице од 6,9 тона по хектару. Са 3.204 хектара у силосе је смештено 22.161 тона хлебног зрна. Принос за понос од 8,82 тоне, са 411 хектара, и ове године остварили су ратари на имању "Лепушница". Просечан род пшенице у Србији креће се од 4,3 до пет тона по хектару.

Принос тритикалеа од 6,12 тоне по хектару креће се у оквирима петогодишњег просека у корпорацији, јечма 5,62 тоне по хектару, што је за неких 3,5 одсто мање од петогодишњег просека (5,82 тоне). Принос ражи од 5,85 тона је такође мањи за 3,5 одсто од петогодишњег просека (6,06 тона).

Последњи клас овогодишње жетве у Панчевачком рит у пао је 17. јула.

Дан поља кукуруза одржан је 18. августа на парцели газдинства "Пионир". Традиционално окупљање пољопривредника и стручњака организовали су Пољопривредна саветодавна стручна служба "Падинска Скела" (ПССС) и Удружење пољопривредника Панчевачки рит, а финансијски је помогао и Сектор за пољопривреду Општине Палилула.

Новим правилником, који се примењује од 7. септембра и важи до краја новембра 2018. године, дозвољена количина афлатоксина у млеку остаје 0,25 микрограма по килограму.

Традиционално, нова пословна година у ПКБ-у почиње 27. септембра. На "Лепушници", у Храму Воздвижења Часног и Животворног Крста Господњег, на дан крсне славе, Крстовдана, епископ банатски Никанор, са свештенством, служио је свету литургију. Након службе испред Храма са Његовим Преосвештенством славски колач ломили су домаћица славе, Данка Дујовић, директорка фабрике "ПКБ Агросеме" и Никола Лазич, кум славе, директор имања ПКБ "Дунавац".

... Иза нас је једна тешка година. Поред суше, која нам је преполовила род многих ратарских култура, у сточарству довела до смањења производње млека, репродукције и других производних параметара, суочени смо и ове године са мање новца у каси на име премија за млеко. Упркос свему томе на време смо обезбедили репроматеријал неопходан за сетву, семена, ђубриво, енергенте. На срећу, цена сетве биће на нивоу прошлогодишње...
... Према сетвеном плану, за нову пословну годину јесењим културама засејаћемо око 7.000 хектара земљишта. Традиционално, највеће површине, око 3.200 хектара, биће засејане пшеницом, затим 1.500 хектара јечмом. У току је сетва ражи на око 400 хектара. То је уједно и први усев који ћемо на пролеће скидати и спремати сенажу. Ових дана завршили смо сетву уљане репице.

... Суша је узела данак на свим културама, кукурузу, соји, сунцокрету, шећерној репи. Наша је процена да је штета у биљној производњи око пет милиона евра и то на бази поређења са нашим

петогодишњим просеком од 2012. године...

... За девет месеци укупно смо произвели 41.730.089 литара млека, а од тога смо млекарима предали 39.296.555 литара. Просечно дневно млекарима испоручујемо 152.857 хиљада литара млека екстра класе. Музни просек крава је 22,7 литара, или по крави 8.056 литара на годишњем нивоу. Бројно стање је 7.869 крава за девет месеци. Надамо се да ће у месецима пред нама производни резултати бити бољи у односу на досадашње.
(Из интервјуа Ратка Томића, директора за производњу у ПКБ)

На тридесетчетвртој ванредној седници Скупштине ПКБ Корпорације а.д. Београд, одржаној 10. октобра, изабран је председник Скупштине Друштва и донета Одлука о избору овлашћеног ревизора за вршење ревизије финансијских извештаја за 2017. годину.

За председника Скупштине Друштва изабран је Горан Батак, дипломирани економиста из Београда. Именовани је на предлог Министарства привреде Републике Србије овлашћен за представника Републике Србије у Скупштини акционара привредног друштва ПКБ Корпорације, да у име Републике Србије може преузимати све потребне радње ради остваривања права гласа садржаног у акцијама које Република Србија поседује у акционарском друштву и исто остварује на седницама Скупштине акционара привредног друштва ПКБ Корпорације а.д. Београд.

Скупштина је донела и одлуку којом је вршење ревизије Појединачног и Консолидованог финансијског извештаја ПКБ Корпорације а.д. за 2017. годину поверено Ревизорској компанији КПМГ д.о.о Београд.

У организацији амбасаде Краљевине Данске у Србији, 30. октобра у посети ПКБ-у боравила је делегација коју су чинили представници 35 данских компанија. Гости су обишли Центар за сточарство, фарму крава са слободним системом држања на "Партизанском прелазу" и фабрику за доруду семена "Агросеме".

Током септембра на фарми „Падинска скела“ произведено је, по грлу на годишњем нивоу, 6.815 литара млека. Према речима Свјетлане Шпољар, технолога на сточарству, на овој фарми је остварена најбоља производња млека по грлу у односу на остале фарме ПКБ Корпорације. На другом месту по производњи је фарма „Младост“, на којој је остварена производња од 6.804 литра. Дневно су у просеку производили 18.889 литара млека, а млекари предавали 17.794 литра. Током септембра укупно је произведено 533.830 литара млека.

Добра производња млека на овој фарми није карактеристична само за први јесењи месец јер су најбољу производњу млека по грлу остваривали током свих девет месеци ове године. У том периоду остварена је просечна производња од 7.503 литра по грлу на годишњем нивоу, док је на „Лепушници“, другопласираној фарми по постигнутим резултатима у производњи млека, просечна млечност по грлу 7.220 литара. За девет овогодишњих месеци на фарми „Падинска скела“ укупно је произведено 5.992.627 литара некоригованог млека.

Ратари на „Ковилу“ су пожњели четири тоне меркантилног сунцокрета по хектару, што је најбољи принос у ПКБ-у. Што се тиче жетве соје, просечан род је 1,76 тона по хектару, а најбољи резултат од 2,5 тона остварен је на „Лепушници“. Већи принос меркантилног кукуруза остварен је на јужним газдинствима. Најбољи је на „Ковилу“ 6,4 тоне, Јабучком 5,7 „Лепушници“ 4,8 и „Скели“ 4,3 тоне по хектару – каже Милоје Курћубић, главни технолог биљне производње у ПКБ-у. Почетком новембра убирају се последњи плодови лета. У току је жетва меркантилног кукуруза, а просечан принос је 4,1 тона по хектару. Преостало је да се обере 500 хектара у Сурчину. Одмакла је и кампања шећерне репе. До 31. октобра извађено је 57 одсто површина, а кампању диктирају шећеране („Суноко“ и „Шајкашка Жабал“). Принос плативе репе је 32 тоне по хектару, а просечна дигестија 16,1 проценат.

Од почетка септембра до 5. октобра продата је сва семенска роба која је произведена у „Институту ПКБ Агроекономик“. Као и претходних година најтраженије ПКБ-ове сорте пшенице су

„талас“ и „ПКБ ратарница“.

Лабораторија за управљање квалитетом Еко-Лаб (некада Централна лабораторија ПКБ), ове године обележава шест деценија успешног рада. У њиховом издању, а под генералним покровитељством матичне компаније, ПКБ Корпорације, тим поводом биће издата публикација.

У Спортској хали „Падинска Скела“ 1. децембра КУД ПКБ одржао је традиционални годишњи концерт. Пред више од 600 посетилаца, 150 извођача, од најмлађег ансамбла до ветерана, уз виртуозну пратњу Великог народног оркестра, извело је двочасовни програм.

Изведене су игре од Баната преко Шумадије, до Врања и Биљаниних извора на Охриду. Укупно 14 кореографских целина. Поред стандардног програма, Први ансамбл је након десет година поново одиграо „Игре из Тимочке крајине“, као и „Циганске игре“, док је Дечији ансамбл први пут на сцени приказао „Игре из Левча“.

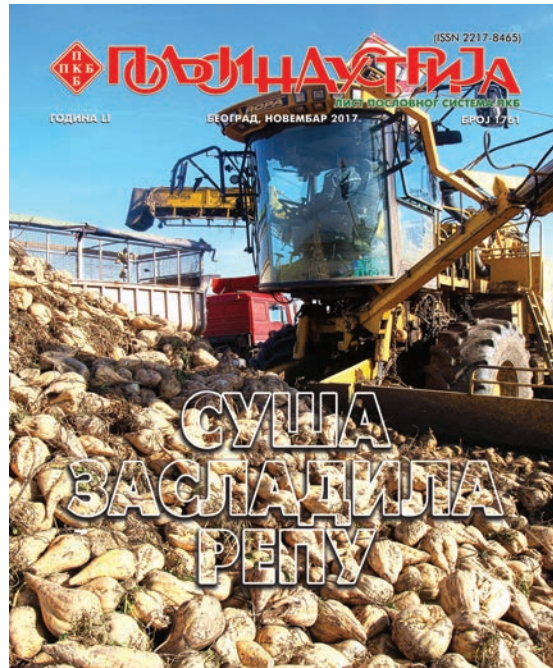
Током новембра на фармама ПКБ-а произведено је 4,3 милиона литара млека екстра класе, кориговано на 3,6 одсто млечне масти. Дневно око 141.000 литара. Просечно дневно музло се 7.322 грла, која на годишњем нивоу дају 7.022 литара.

На фармама ПКБ Корпорације за десет месеци је отељено 5.571 теле.

Крајем новембра убирају се последњи јесењи плодови земље на пољима ПКБ-а. Просечан принос меркантилног кукуруза је 3,8 тона по хектару. Нешто више родило је у Риту, око 4,6 тона, где је завршено и убирање шећерне репе. Просечан принос плативе репе је 30,5 тона по хектару. Најбољи принос чисте репе од 39,8 тона по хектару остварило је газдинство „Падинска Скела“ где је било нешто више падавина, а већи део усева је наводњаван. Ове године има више шећера у корену. Дигестија се креће око 15,5 процената, али ниво слаткоће није онакав какав су ратари очекивали и какав је био почетком кампање. На неким парцелама пео се и до 18 процената.

Јесења сетва завршена је на 6.931 хектару.

У Институту „ПКБ Агроекономик“ створена је нова сорта пшенице „ПКБ империја“ која ће приносима

парирати страним сортама. Недавно је призната код нас, а захтев за признавање у земаљама Европске уније (ЕУ) биће предат у 2018. години.

У Скупштини града Београда 15. децембра Институт за трансфузију крви Србије је на свечаном новогодишњем пријему доделио признања у више категорија. За најуспешнију компанију проглашена је ПКБ Корпорација, за посебан допринос развијању културе давања крви, успешну реализацију активности Института за трансфузију крви и број добровољних давалаца крви.

У Привредној комори Србије на свечаној седници Скупштине 18. децембра уручене су годишње награде компанијама и појединцима који су радом, ангажовањем и резултатима пружили велики допринос развоју српске привреде. Јубиларна награда за 60 година рада додељена је Еко-Лабу из Падинске Скеле. Снежани Пупавац, директорки Еко-Лаба, додељена је и награда као појединцу који се у 2017. години истакао у привређивању.

За седамнаест дана децембра просечно на годишњем нивоу производња по грлу на фармама ПКБ била је 7.231 литар млека коригованог на 3,6 одсто млечне масти. За једанаест месеци произведено је 49,8 милиона литара млека. Просечан број крава био је 7.777, а музни просек 7.000 литара. Све млеко је у екстра класи.

Планом за 2018. годину предвиђено је да број музних крава буде од 7.500 до 8.000 грла.

На газдинство ПКБ Партизански прелаз, последњих дана децембра стигла је нова машина. Реч је телескопском манипулатору Маниту МЛТ 735 120 ЛСУ француске производње.

У пластеницима „ПКБ Хортикултуре“ у 2017. години произвели су 173 тоне парадајза, 38 тона шиље и бабуре, 37 тона краставаца из ране и јесење производње и 220.000 комада љуте папричице. Са отвореног поља извађено је 40 тона кромпира, 20 тона касног купуса, четири тоне карфиола, 28 тона лубенице и четири тоне диње.

ЗОРАН МИЛИЋ И ГОЈКО ТОМИЋ У ДОБРОВОЉНОЈ МИСИЈИ ДАВАЊА КРВИ

ДЕО НАЈХУМАНИЈЕГ КОЛЕКТИВА У СРБИЈИ

Саветују све оне који до сада нису дали крв да то учине јер никада се не зна када ће им трансфузија бити неопходна

Дугогодишња сарадња Института за трансфузију крви Србије и Пољопривредне корпорације "Београд" наставља се и ове године. Институт и ПКБ су скоро вршњаци, ушли су у осму деценију. У 2017. години у Институту је прикупљено више од 66.800 јединица крви и остварен најбољи резултат у седамдесет трогодишњој историји.

На свечаном новогодишњем пријему Института за трансфузију крви, у Скупштини града Београда, 15. децембра прошле године, ПКБ је проглашен за најуспешније предузеће. Томе су допринели многобројни добровољни даваоци крви у Корпорацији, међу којима су Зоран Милић, машинбравар у радионици одржавања индустријских погона и Гојко Томић, радник "Инсхре".

Милићева хуманост ушла је у зреле године. У току тридесет осмогодишњег радног стажа у ПКБ-у крв је дао 67 пута. У просеку се у току једне године два пута упише у хуману књигу оних који спасавају туђе животе.

ПОСЛЕ "БОЦКАЊА" НА ФУДБАЛ

- Даваћу крв док ме здравље служи. Још се није десило да ме из Завода за трансфузију крви одбију због неправилног рада срца или других здравствених разлога. Зову ме и када су неки хитни случајеви. Одазивам се и на позиве пријатеља и одлазим у болницу да помогнем онима који чекају на операцију, а трансфузија им је неопходна. Био сам давалац и док сам био на одслужењу војног рока у Скопљу. Сећам се времена када сам тренирао фудбал и када сам после давања крви одмах одлазио на терен.

Зоран Милић

Гојко Томић

Било је тада много више давалаца из ПКБ-а, који је имао много више радника. Некад се деси да после узимања крви искористим један од два слободна дана, који нам следеју, а понекад наставим да радим јер се добро осећам. Никад не бих продавао своју крв, јер то радим из хуманих разлога, а не због користи – прича Милић.

Истраживања су показала да су људи са А крвном групом усмерени на друге, да имају дар за тимски рад и да су толерантнији од других. Тако је и Милић, чија је А крвна група веома тражена, похвалио сарадњу са својим колегама у радионици Милованом и Иваном. О стрпљивости је учио од својих родитеља који су пензију стекли у ПКБ-у, отац у "Имесовој" кланици, а мајка у "ПКБ тржници". Милић прича да су у златно доба Комбината радници уживали многе повластице. Једна од њих је стална расподела вишкова, које су нестале кад је "Имлек" продат. Сећа се како су житељи ритских насеља, уколико су живели у зградама које су подигли радници Комбината, могли о трошку Стамбеног фонда да замене све санитариије у купатилу и белу технику у кухињи.

СВИ ТОМИЋИ ПОСТАЛИ ДАВАОЦИ

Томић је постао доброволни давалац крви још као ђак средње Пољопривредне школе у Крњачи. Његовим стопама пошли су сви чланови породице: супруга Весна, запослена у Служби за безбедност и здравље на раду у ПКБ-и и њихова деца Ана (21) и Виктор (18). Тако су сви Томићи ове године постали доброволни даваоци крви.

Гојко је до сада крв дао 49 година, а има исто

толико година. Нада се да ће у марту то учинити и по педесети јубиларни пут.

- Био сам на свечаном новогодишњем пријему у Скупштини града Београда, који је организовао Институт за трансфузију крви Србије.

Лепо је чути да сте најхуманији у земљи, да није узалудно то што радите и да неко то зна да цени. Саветовао бих онима који до сада нису дали крв да то учине. Никад се не зна када ће доћи у ситуацију да им трансфузија буде неопходна. Човек је задовољнији кад може да помогне другима – истиче Томић.

Није му тешко да се у Институту за трансфузију крви подрвгне и процедури давања тромбоцита, која изискује мало више времена од даваоца. Од оца, који је био тракториста на газдинству "Лепушница", а који је такође био доброволни давалац крви, научио је да је хуманост увек на цени. Даје крв и када је на годишњем одмору и када нема слободних дана за награду. Доброволни давалац ће бити до прописане регулативе. Ове године ће напунити 29 година радног стажа и прижељкује да ПКБ остане државно предузеће. Будућност "Инсхре" види у модернизацији производње. Нада се да ће се поправити услови за живот у Глогоњском ритку, где станује са породицом. Каже да је најтеже онима који путују градским аутобусом на линији 106. Кад нема грејања, прозори и врата не могу да се затворе, а саобраћа на 55 минута, преостаје вам само да током зиме обучете топлу гардеробу и наоружате се стрпљењем.

РАДНА ЈЕДИНИЦА ШИВАРА

ДВЕ ДЕЦЕНИЈЕ УСПЕШНОГ РАДА

Почетком ове године навршавају се две деценије успешног рада РЈ Шивара. У овој радној јединици, која данас послује у саставу Сектора за комерцијалне послове, шију се лична заштитна средства за све запослене у ПКБ-у, који раде на радним местима за које је прописана употреба ових средстава. Према речима Милене Миленковић, руководиоца РЈ, оно највредније што имају су људи. У шивари, поред Милене, ради седам шваља и мајстор, задужен за одржавање машина.

- Седам жена, шваља, врхунске су мајсторице. Могу да сашију све, од ташне до дугог капута. Радимо у хуманим условима, простор је велики, али су нам машине технолошки застареле и амортизоване. Волимо свој посао, жене су му посвећене, креативне су и радују се сваком новом моделу. Ово је и напоран посао, јер је реч о тешкој конфекцији. И поред напорног рада, оне уредним и пријатним учине и радни простор и двориште испред зграде. У колективу негујемо добру радну атмосферу, што доприноси бољем радном учинку, а то треба и вредновати – каже Миленковић.

Њихов рад све више вреднују екстерни клијенти, често их обилазе и распитују се за могућности пословне сарадње. Тренутно за једног од њих, Кругас, услужно шију 70 јакни, од репроматеријала који су они купили.

Када је реч о личним заштитним средствима за

потребе радника ПКБ-а, тренутно завршавају израду 1.230 прслука, већи део је већ дистрибуиран. Шта ће шити и по колико комада током ове године, знаће се након што пристигну требовања са газдинстава и из других радних јединица и погона, а у складу са тим биће направљен биланс репроматеријала.

Током 2017. године вредност потребаног репроматеријала износила је 4.852.460 динара, а од тога је реализована набавка у вредности од 2.776.932 динара, што чини 57 одсто требовања. Због тога у

протеклој години нису шивени други пар класичних одела, класичне панталоне, зимске наложене јакне и мајице. Шивење радних одела класичног кроја планирано је у овој години.

- Уколико би се поштовао план набавке репроматеријала, посао би нам био знатно олакшан. Могли бисмо да направимо план рада и да га реализујемо, јер не треба заборавити да сав посао израде личних заштитних средстава пада на руке седам шваља – истиче Миленковић.

Љ. Р.

ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД ВОЗИЛА У ПКБ-У

СВЕ ВИШЕ ПОСЛА

Због све већег броја увезених половних аутомобила порастао је и број регистрованих возила у ПКБ-у. У протеклој години у радној јединици "Технички преглед" забележено је више до 1.500 прегледа, стотинак

више него у 2016.

- Сваке године имамо све више посла. Код нас можете извршити регистрацију путничких, теретних возила, трактора, пољопривредних машина, мотора,

скутера и имате бесплатан контролни преглед за сва регистрована возила. Једино не издајемо регистрациону налепницу. Проверавамо исправност возног парка у ПКБ-у, "Фрикому" и осталих приватних возила. Како је кренуло у 2018, очекујемо да ћемо до краја године прегледати око 2.000 возила. По прописаној процедури проверавамо рад кочница, доњег строја, исправност електро-уређаја, зазора у точковима и спонама... За око тридесет минута утврдимо техничку исправност путничког аутомобила, док је за теретна возила процедура мало дужа - каже Миле Наумовски, шеф "Техничког прегледа".

Како би заштитили апарат за мерење сила кочнице од спољних температура, од хладноће, у "Техничком прегледу" је проширена канцеларија. Добили су и други интернет прикључак који им је био потребан због два обрасца - Записника о техничком прегледу возила и Регистрационе листе. Записник чувају као трајни документ док Регистрациону листу странка носи у МУП ради регистрације возила.

У "Техничком прегледу", једном од најстаријих у Панчевачком риту, регистрацију возила можете да платите на рате. Запослени то могу да учине путем административне забране на шест месечних рата, а пензионери путем ПИО фонда на дванаест месечних рата. Радно време је радним данима од 7 до 15 сати, док викендом не раде.

В. П.

PSSS

Padinska Skela

Društvo za savetodavne i stručne poslove u poljoprivredi

ЗИМСКА РЕЗИДБА ЈАБУКЕ

Интензитет резидбе или оптерећење стабала родом путем резидбе на род, у савременим јабучњацима одређен је бројем развијених родних гранчица у круни стабла које ће донети плодове у редовном плодношењу (без појаве алтернативног рађања) код одређене комбинације сорта/подлога. На основу планираног приноса, броја стабала по хектару, доминантног типа родне границе (сортна особина) долази се до оријентационог броја родних граница које је резидбом неопходно оставити по 1 м скелета, полускелета или родном носачу тј. по стаблу за реализацију очекиваног приноса у датим агроэколошким условима.

Витко вретено као најзаступљенији облик гајења омогућава принос већ у другој години (при густини садње 4 и 1 м у нивоу 1-1,4 кг/м² засада), у трећој години 2,5-4 кг/м² а стабилизација приноса на нивоу 5-7 кг/м² засада (или око 60 тона по хектару) очекује се од шесте године. Већи број стабала од 3.000 комада по хектару се не препоручује, јер добијени род не подмирује трошкове подизања засада. У Словенији се данас произвођачима сугерише густина садње 3,2-3,5 и 0,8-1,2 метра у форми ниског вретена за редовне и високе приносе.

Код овог узгојног облика се доминантно користи кратка резидба на род, која подразумева правилан и равномеран распоред три основне категорије прираста дуж стожине стабла: летораста (новог прираста), носача младог родног дрвета (носи сортно доминантан тип родне границе) и носач старог родног дрвета који се уклања косим резом на чеп у зимској резидби, да би се из спавајућих пупољака на патрљку развио нови прираст.

Циклична смена ове три врсте прираста дуж стожине, као и њихова равномерна заступљеност у круни вретена омогућује да за добијање приноса од 50 тона по хектару (или

20 килограма по стаблу при густини 4 и 1 м) на стаблу ваља резидбом оставити 10-12 носача родног дрвета са око 12 родних пупољака/носачу. Тиме се редовном зимском резидбом омогућава непрестано стварање младог (најквалитетнијег) родног дрвета које ће моћи да обезбеди висок проценат плодова I класе у укупном приносу.

Интензивирање модерне производње јабуке током XXI века постигнуто је увођењем у производњу нових узгојних облика, попут модификација вретена (супервретено, хајтек, високо вретено, V-садња вретена) али и потпуно нових форми (солаксе, двоструке солаксе, V-садња савијене солаксе, троосовинско вретено). Све ово било је праћено и новим формама садног материјала (книп саднице, бибаум саднице) са циљем што ранијег плодношења засада, у систему контолисања бујности родом. Нови сис-

теми гајења наметнули су и нове облике резидбе, попут **дуге резидбе носача родног дрвета** (у системима гајења солена, савијено вретено, савијена осовина – солаксе и њихове модификације, "V" садња савијеног вретена и перспективни систем гајења - усмерени солаксе, високо вретено), али **комбиноване резидбе носача родног дрвета** (у систему узгоја "бибаум" или двострука осовина).

У савременим јабучњацима у Србији тренутно доминирају тзв. висока вретена у систему дуге резидбе. Основу овог система чине стабла висине око 3,5 м са већом густином садње (3.000-4.000 стабала по хектару, 3,3-3 м и 1-0,8 м), уз коришћење слабо бујних подлога (М9-Пајам 1, Емла, Вт, 337 НАКБ) и кнп-садница. Све ово омогућава приносе веће од 60 тона по хектару. Кључни елементи у формирању сис-

тема су што раније плодношење, минимална резидба по садњи, сламање раста носача родног дрвета њиховим раним повијањем, одсуство полускелета, као и обнова носача када постану предугачки (преко 1 м дужине). Резидба у редовном плодношењу подразумева тзв. дугу резидбу, у неколико могућих варијанти - белгијски, холандски, италијански рез - који у основи подразумевају остављање носача родног дрвета да плодноси извесан број година, уз уклањање конкурентских младара продужници и оних исувише снажних у порасту, као и прореди у циљу селекције крупних кратких прираста на родним носачима за добар род. Редовна технологија гајења подразумева и делимичну обнову родног дрвета у вршном делу носача који постаје изрођен раније у односу на базални део носача родног дрвета.

Мр Дејан МАРИНКОВИЋ

КОС РЕЗ НА ЧЕП

НОВА ЗБИРКА ПЕСАМА "АКО ЉУБАВ НИСМО" ДУШКА БАБИЋА

ЛИРИКА ПРЕТОЧЕНА У МОЛИТВУ

Песник одмерава своје речи и смисао песничког чина у односу на мисао апостола. У дослуху је с вишњим док пише умилне и благошћу испуњене стихове

Свет је мрачно царство, својеврсна вежбаоница љубави, а треба га волети, једна је од порука нове збирке песама "Ако љубав нисмо" Душка Бабића, која је представљена 21. децембра на конференцији за новинаре у Српској књижевној задрузи (СКЗ). Податак да је збирка објављена у едицији "Атлас", поменуте издавачке куће, чије име се везује за знамените српске писце, сведочи о Бабићевом песничком умећу, рекао је Драган Лакићевић, главни уредник СКЗ.

О јаловости људских настојања која су лишена љубави, о лирици преточеној у молитву, говорили су др Јасмина Арсеновић и аутор поговора др Ноел Путник. Љубавне стихове, али и оне који сликају одсуство љубави, читао је глумац Алекса Радојловић.

РЕЧИ СУ ЖИВЕ АКО СУ ОБОЖЕНЕ

Песник одмерава себе, своје речи и смисао песничког чина у односу на мисао апостола Павла. У дослуху је с вишњим док пише умилне и благошћу испуњене стихове. Паралела са Светим писмом очигледна је у програмској песми "Да се у слову вратиш себи" којом отвара збирку. Није песник тај који кује стихове, него се то неко бољи од њега јавља. Тако постаје близак идеалу византијских мистичара који се богоугодним мислима успињу на небо.

У Бабићевој поезији речи су живе само ако су обожене, кад имају дубљи смисао. Оне су сигурна лука, тихо пристаниште до "горњег села", "тамо где се анђели смеју, а наше сестрице добре виле везу свадбено рухо".

- Песнички чин је вид комуникације са апсолутом, а то је исто што и молитва. Тек после програмске песме

следи лирика – свет приказан у четири песничке целине: "Горње село", "Ако љубав нисмо", "Ватрице лукавог" и "Уписан у старце". Суштинско проблемско место књиге огледа се у песми "Дани, домине", кад нас савлада бесмисао, али је радост душе повезује са апсолутом ("Радуј се, душо"). Увек су критеријуми овог света обрнути од захтева духа - открива Арсеновићева мистичну страну Бабићевог песништва. Та нит повезује га са антологијским стиховима Љубомира Симовића, Рајка Петрова Нога, Новице Тадића и Ивана В. Лалића.

БОГ ИЛИ ЗВЕРИЊИ ЛОГ

Путника је ова песничка збирка уверила да о љубави има смисла певати и данас у обездушено време, кад царује цинизам.

- Скалапајући мозаик сличица о љубави Бабић је осликао лик човека, онакав какав јесте и онакав какав тек треба да постане. И тиме је дао свој песнички допринос у неизвесној борби. Да ли ће нас привући Бог или зверињи лог? Ако успе да савлада демоне страха, туге, злобе, малодушности и незнања, пред човеком се отвара највећа неизрецива мистерија љубави. Она се односи и на љубав Бога према његовој творевини, а он искупљује сваку муку, невољу и преображава је у чисту радост – закључио је Путник.

Бабићева литерарна имагинација води читаоца утабаном стазом старих романтичара, љубав је јака као смрт. Песников идеал је жива реч која жели да буде исто што и љубав. Реч која је од силних злоупотреба изbledела, добила је у Бабићевој поезији хришћански призвук. Поезија је пут навише, позив да се сти-

ховима уздигнемо до

"неког ко љубављу вида срце", "да се радујемо сваком разговору, као птица небу, као риба мору". Треба проћи кроз горње село, претрпети поглед Белог анђела из Милешеве, појати на литургији у хладном манастиру Веселиње, обожити се на Бадње вече, снажити се косовским предањем, опијати на славској трпези, ламентирати над Србијом које нема

ЈЕСЕЊА ПЕСМА

Тражим те, кад зајесени,
када митровске кише заплуште,
хладне и густе,
и ветрови се као дивљи коњи
низ празне булеваре стуште.

Кад се у магли изгубе људи,
реке и птице,
и око плдвети жељно,
за чистим небом данима жуди.

Када београдски паркови за-
пусте
и голе гране тишина бишће;
када на клупе, где су до јуче,
чиниле чуда младе руке,
заседну вране и труло лишће.

Тражим те, кад застуди,
кад душу додирну хладни прсти
И страх се неки – немили, худи
разлије телом.

Тражим те, а не знам ко си:
јеси ли била, или ћеш доћи.
Знам само да те у крви носим
и да без тебе нећу моћи
да нађем себе
чистог и целог.

**Душко Бабић - Песма
из збирке
"Ако љубав нисмо"**

и молити се Светом Сави да нас више не оставља. Треба додирнути руку од Бога послату, волети верно, слепо, неразумно и онда када љубав постане опсесија и чаролија. Као у песми "Позне несанице". Јер жена је, према песниковом мишљењу, лествица на човековом путу до Сионске горе, као што је човек идеал који треба досегнути. Као што је вера потребна души да пређе Јаковљеве лестве, тако у себи треба наћи Тавор гору, преобразити се на путу до кончине, небеског станишта.

**Душко Бабић чита песме на промоцији збирке
у Српској књижевној задрузи**

ДЕВЕТ РАЗЛОГА ДА СЕРВИРАТЕ ЦВЕКЛУ

АСПИРИН У ХЛАДНИМ ДАНИМА

Њен загасити тамноцрвени пигмент сузбија бактерије и вирусе па се природним путем браните од инфекције. Протеинска компонента јача јетру и подстиче мршављење

Салата од цвекле ће изгубити лековита својства уколико садржи сирће, било оно органско, јабуково, алкохолно... Мит о лековитости јабуковог сирћета пласирао је у јавност ветеринар Џервис у својој књизи "Тајне зелених ризница природе", а новинари су је оберучке прихватили, додавајући нова лековита својства.

Примаријус др Петар Боровић је усамљени борац који већ годинама упозорава јавност да сирће нарушава кисело-базну равнотежу организма и подстиче развој канцера. Он саветује да сачувате желудац од чира и организам од гастритиса, тако што ћете салату прелити свеже цеђеним соком од лимуна. Лимун ће помоћи цвекли да задржи згасити тамноцрвени пигмент који сузбија бактерије и вирусе. На тај начин се природним путем браните од инфекције, па цвекла може да буде природна замена за аспирин у хладним зимским данима. Сирће ће побољшати укус цвекле, али ће уништити све хранљиве састојке у њој па и протеинску компоненту која јача јетру и подстиче мршављење. Уколико постоји могућност конзумирајте цвеклу гајењу у органској производњи, како бисте били сигурни у њено лековито деловање.

1. ПОМАЖЕ КОД АНЕМИЈЕ

Уколико патите од анемије немојте да је заобиђете јер у њој има гвожђа, фолне киселине, витамина Це и Бе 6. Како бисте повећали број црвених крвних зрнаца конзумирајте сваки дан по једну шољу свеже наредане цвекле. Једна шољица садржи 1,1 милиграма гвожђа што задовољава шест одсто дневних потреба за тим минералом.

2. СПРЕЧАВА НАСТАНАК УПАЛА

Аминокиселина бетаин штити ћелије од свакодневног

стреса и од упалних стања. Како би упала што брже прошла, цвеклу комбинујте са соком од ђумбира. Тако подстичете пробаву и јачате имунитет. Осим бетаина, цвекла садржи и обиље антиоксиданаса који чувају здравље читавог организма.

3. СНИЖАВА КРВНИ ПРИТИСАК

Уколико патите од хипертензије обавезно је уврстите у свој јеловник јер помаже у снижавању крвног притиска. Захваљујући нитратима екстракт сока цвекле снижава притисак, а добар је и за спортисте јер јача издржљивост. Нитрати из цвекле претварају се у организму у натријум оксид који шири крвне судове, послешује проток крви и снижава крвни притисак. Натријум оксид повољно делује на мождане ћелије те доприноси менталном здрављу и бољем опажању, памћењу и учењу.

4. СПРЕЧАВА РАЗВОЈ РАКА

Истраживања су показала да фитонутријенти из цвекле спречавају развој ћелија рака. Бетацианин, пигмент који је заслужан за интензивно црвену боју, спречава појаву нитрозамина, који се доводи у везу с настанком рака. Како бисте се заштитили од рака сваки дан пијте свежи сок од цвекле.

5. ЈАЧА ИМУНИТЕТ

Одбрамбену снагу организма појачаћете уколико једете зелене листове цвекле који су нутритивно вреднији од корена. Садрже више гвожђа него спанаћ, јачају имунитет, тако што стимулирају производњу антитела и леукоцита, те штите од разних хроничних обољења. Због тога никако не бацајте свеже листове цвекле него их додајте у сокове од поврћа, јела и салате. Стари Римљани су то знали па су јели

углавном лишће цвекле, а корен користили као лек.

6. ЧУВА ЗДРАВЉЕ КОСТИЈУ

Захваљујући обиљу силицијума цвекла чува здравље костију. Тај минерал помаже апсорпцији калцијума у кости и тако чува од остеопорозе. Бетаин из цвекле такође снижава ниво штетног хомоцистеина, који се доводи у везу са остеопорозом.

7. ПОВЕЋАВА ЕНЕРГИЈУ И ЛИБИДО

Истраживања су показала да особе које пре телесне активности пију сок од цвекле могу 16 одсто дуже вежбати од осталих. Цвекла је прави афродизијак за мушкарце. Познато је да су је ради подизања потенције козумирали и стари Римљани. Она садржи минерал који побољшава полну функцију – либидо, повећава покретљивост сперматозоида и подиже плодност.

8. ЧУВА ВИД И ЗДРАВЉЕ ОЧИЈУ

Цвекла обилује бета-каротеном који штити здравље очију. Како бисте сачували вид нареднајте цвеклу са шаргарепом коју сте пре тога мало продинтали. На тај начин се бета-каротен боље искористи.

9. ДОПРИНОСИ МЛАДОЛИКОМ ИЗГЛЕДУ

Уместо скупоцених крема за подмлађивање и лепоту потребна вам је само једна намирница, а то је сок од цвекле. Он негује кожу изнутра и штити је од спољних утицаја. Доприноси хидратацији коже, неутралише деловање слободних радикала и помаже смањењу бора на лицу.

Приредила: Вера ПОНТИ

ЧЕДА СРПСКЕ ГАСТРОНОМИЈЕ

ВАСИНА ТОРТА

Васина торта је један од гастрономских симбола Србије. Постоји више теорија о томе како је добила име. Неки мисле да је по чувеном Васи Пелагићу, аутору књиге Народни учитељ, у којој је објављен низ рецепата за народне лекове по којима су лечене многе генерације.

Друга прича каже да је торта добила име по Васи Чокрљану из Параћина. Његова жена Јелена била је трудна и лекари су му рекли да нису сигурни да ће она и дете преживети порођај. Васа је жену одвео у Беч, код најбољих лекара, где се породила 1908. године. У част пожртвованог Васа, његова ташта - Јеленина мајка, направила је тарту назвавши је зетовљевим именом. Један од састојака торте је поморанца, која је давне 1908. године биле право мало богатство у кухињи једне жене.

Трећа прича је својевремено објављена у „Забавнику“. Спасенија Пата Марковић била је уредница рубрике „Јеловник за данас“ у „Политици“. Седела је за својим столом у редакцији и сређивала рецепте за кувар који је намеравала да објави (објављен је 1939. године под називом „Мој кувар“, који је народ одмах прозвао „Патин кувар“, после рата, у складу са временом и у нешто

измењеном издању штампан као „Велики народни кувар“). Пред њом се налазио рецепт за тарту која није имала име. У редакцију је ушао неки човек и пришао Патином столу. Казао јој је кога тражи и представио се. Име му је било Васа. Пата је изнад рецепта написала „Васина торта“ и потом одвела човека до онога кога је тражио. Не знамо која је од ових прича о томе како је Васина торта добила име

тачна, али сведоче о томе колико је била популарна. Некада обавезна, данас, нажалост, помало заборављена.

ОРИГИНАЛНИ РЕЦЕПТ

Кора: 5 јаја, 60 г шећера, 1 кашика брашна, 50 г млевених ораха.

Фил: 125 мл млека, 125 г шећера, 200 г млевених ораха, 4 жуманца, 60 г шећера, 200 г путера, 1 поморанца. Шаум: 4 беланца, 180 мл воде, 250 г шећера.

Припрема коре: раздвојити жуманца и беланца. Беланца умутити у чврст снег (шаум). Уз стално мућење додавати шећер и мутити док се не растопи. Сипати брашно, орахе и жуманца и варјачом лагано промешати. Сипати масу у припремљен калуп и пећи у рерни загрејаној на 200 степени око 25 минута.

Фил: Нарендати на ситно ренде кору поморанце, па исцедити сок од ње. Орахе за фил потопити у млеко са 125 г шећера и кратко прокувати. Жуманца и 60 г шећера пенасто измиксати на пари и охладити. Умутити путер, додати попарене орахе, крем од жуманца, кору и сок од поморанце и добро сјединити све састојке. Охлађену кору премазати филем и украсити шаумом од беланца.

Шаум: прокувати воду са шећером док не постане густо као мед. Улупати беланца у чврст снег и уз стално мућење додавати сируп од шећера.

КАРАЂОРЂЕВА ШНИЦЛА

Још једно чедо српске гастрономије, Карађорђева шницла, је новијег датума, а зна се и чија је креација. Њу је

осмислио и то сасвим случајно Милован Мића Стојановић, двоструки светски шампион у кувању, човек који је двадесет година био Титов главни кувар и припремао јела Черчилу, Гадафију, Елизабет Тејор, Софији Лорен, Рокфелеру... Нажалост, његови потомци данас не могу да је заштите као ауторско дело

Шницла је, како је Мића рекао, настала из нужде 1956. у београдском ресторани „Голф“. Једна гошћа је често наручивала Кијевски котлет. Једном приликом Мића није имао састојке за то јело, па се снашао. У шницлу је ставио кајмак, уролао, панирао, украсио у облику Карађорђеве звезде и послужио. Када је упитала како се јело зове, у тренутку је смислио име - шницла Карађорђе.

За Карађорђеву шницлу је, према Мићином оригиналном рецепту, потребна шницла од 200 грама, најбоље телећа, од филеа, 40 грама старог кајмака, јаје, брашно и презле. Шницла има специфичан укус баш због кајмака из којег се током термичке обраде ослобађа калцијум и продире у месо и чини га укуснијим, а покорица, која је панирана, ублажава јачину и меса и кајмака.

Дакле: месо се истуче, мало посоли, стави се кајмак, урола, уваља у брашно, па у умућена јаја и презле и пржи на средњој температури, док не порумени са свих страна. Мића је уз то служио и тартар сос и лимун. Уз Карађорђеву најбоље иде расхлађено бело вино.

Приредила: Дејана ТОШИЋ

ИНТЕРВЈУ МИЛОША БУГАРИНА ВЕЧЕРЊИМ НОВОСТИМА

ГОРКА ЖЕТВА КАМАТА

У рубрици "Други о нама" у 1518. броју "Пољоиндустрије" 19. априла 2003. године пренет је интервју Милоша Бугарина, тадашњег генералног директора Пољопривредне корпорације "Београд" а.д. "Вечерњим новостима" о шансама за развој аграра. Преносимо вам део интервјуа. У поднаслову текста писало је:

Од 1990. до 2001. године ПКБ због чувања социјалног мира и уз зеленашке камате изгубио преко 100 милиона евра.- Правовремени потез Владе Србије спречио крах Комбината, који је својевремено био европско пољопривредно чудо.- ПКБ добија статус акционарског друштва са већинским државним капиталом, уз обавезу да Београд и Србију снабдева квалитетним производима

Спречено је пропадање некада највећег аграрног концерна у Европи Пољопривредни комбинат "Београд". Садашња Пољопривредна корпорација вероватно никада неће бити моћна као пре, али излази из глиба. Милош Бугарин, генерални директор Пољопривредне корпорације "Београд" А.Д. (ПКБ), као да још чује злослутни удар стечајног добоша који се огласио пре две године.

- Однос државе према пољопривреди

је у 90-им годинама имао погубније последице него све могуће елементарне непогоде и НАТО агресија заједно – каже Милош Бугарин, који је кормило Комбината преузео када је изгледало да је "брод" већ потонуо.

*** Биланси 2001. године?**

- Блокиран рачун због губитка од 1,3 милијарде динара, неплаћени порези и доприноси 6,5 година, механизација просечно стара 18 година, исправност опреме испод 30 одсто, 35 процената сточног фонда леукозно, дневне испоруке млека пале на 60.000 литара, буквално истрошени сви ресурси, изгубљено поверење партнера, страховити одлив кадрова, просечна плата 80 марака.

У 90-им годинама прошлог века смо изгубили на супстанци. У 1993. години смо због инфлације изгубили комплетна обртна средства, а онда су нам сервиране зеленашке камате.

*** Биланс 2002?**

- Све смо пожњели, убрали, повадили и посејали у агротехничким роковима уз употребу семенске робе, ђубрива и "хемије". Потпуно смо сузбили лекозу, производимо најздравије млеко у Србији, а дневна продукција је повећана на 150.000 литара.

*** Сада?**

- Оформили смо фонд од 1.600 јунади, повећаваћемо га до краја го-

дине на 3.600. Имамо 10.500 крава, пролећна сетва је кренула на 13.000, од укупно 22.000 хектара у ПКБ-у. Градиммо пластенике на шест хектара. Достигнућемо дневну производњу од 200.000 литара млека. Све је спремно за сетву осим хиљаду тона горива, вредног 40 милиона динара. Ту очекујемо повољне кредите.

*** Дугови?**

- Четвртину укупних дневних прихода дајемо на сервисирање старих дугова. Неповољним кредитима покривамо залихе које су на годишњем нивоу вредне 25-30 милиона евра. За обавезе, порезе и доприносе ПКБ је прошле и у прва два месеца ове године дао 345 милиона динара. Економска политика не уважава специфичности примарне пољопривредне производње.

*** Како је ПКБ уопште успео да избегне пропаст?**

- Били смо заиста у безизлазној ситуацији. Премијер Зоран Ђинђић је три пута био са својим тимом у посети комбинату и буквално је за два и по минута размисљања донео пресудну одлуку. Влада Србије је одлучила да дуг од 1,43 милијарде динара претвори у трајни улог државе у акцијски фонд предузећа. То нам је послужило за докапитализацију, а уједно су обавезе према ПИО фонду биле решене.

Сада је 25,5 одсто укупног капитала државно, а још 45 процената ће држава добити на име вредности земље која јесте државна. Тако ПКБ добија статус акционарског друштва са већинским државним капиталом, уз основни циљ да Београд и Србију снабдева квалитетним производима, пре свега млеком и месом, пшеницом, односно хлебом.

*** Банке?**

- Поддржали су нас Комерцијална банка и Поштанска штедионица повољним кредитима. Укупно 1,5 милиона евра. Могли смо да кренемо у набавку механизације и опреме, у производњу млека, меса, житарица, индустријског биља, семенске производње, поврћа...

*** Улагања?**

- Уз наш и банкарски новац добили смо из Републичког фонда за развој 750.000 евра, а од стратешких партнера "Имлека" и других, 1,5 милиона евра. Прошле године смо купили 10 моћних комбајна, којима смо заменили 70 старих машина.

Тих 70 старих комбајна је у време жетве запошљавало 350 људи. Сада, уз 10 комбајна ради само 45 људи. Због квалитетне жетве, мањег растур зрна, утрошка горива, делова и свега другог, остварили смо 40 милиона динара посебне добити.

Укупно смо до сада, у механизацију – комбајне, тракторе, прикључне машине, процесну и расхладну опрему, утрошили шест милиона евра. Ове године планирамо набавку још 140 најсавременијих трактора и комплетиране опреме за мужу крава на свим фармама.

*** Специфичност?**

- Због социјалног мира су трпели пољопривреда и електропривреда. Проблем електропривреде се решава поскупљењем струје. Код нас је новац и сада најскупља роба, али се и даље не уважавају специфичности пољопривреде, чији је обрт средстава 1,2 пута годишње.

Није решење за аграр трампа робе за робу јер су и ту диспаритети цена, а укључене су и камате. Потребна је потпуна измена кредитног система према пољопривредним произвођачима, било да је реч о фирмама или сељацима. Неопходан је грејс период приликом набавке крупније механизације, а свуда у свету је наводњавање, односно одводњавање ствар државе, као и заштита домаће производње и подстицање извоза.

Приредила: Весна ГАЈИЋ

БИБЛИОТЕКА „МИЛУТИН БОЈИЋ“

ПОД ЈЕДНИМ КРОВОМ ОБДАНИШТЕ И БИБЛИОТЕКА

Библиотека „Милутин Бојић“ омогућила је да насеље Овча добије лепо обданиште у које може да се смести 50 девојчица и дечака. У приземљу објекта библиотеке од 10. јануара 2018. Отворено је обданиште „Срна“, у саставу Предшколске установе „Бошко Буха“, док је библиотека наставила са радом у поткровљу истог објекта.

На иницијативу мештана Овче, Лазара Јонела и Видосава Дисаћа, наша библиотека је 2015. покренула иницијативу да се вишак простора у објекту који је реконструисан 2012, уступи за потребе обданишта. После две године, уз одлучујућу подршку Града Београда ова идеја реализована и данас Овча под једним кровом има модерно обданиште и библиотеку –

каже за Пољоиндустрију Јовица Кртинић, директор библиотеке. Уз преуређење објекта, уређен је и простор испред библиотеке у којем ће малишани моћи да користе разне реквизите у пријатном амбијенту. У току фебруара у библиотеци ће бити

уређен простор за предшколску и школску децу, са богатим фондом дечијих и школских књига. Посебна вредност библиотеке у Овчи је фонд књига на румунском језику које су добијене кроз неколико донација Амбасаде Румуније.

В. Г.

ДИГИТАЛИЗОВАНА ПОЉОИНДУСТРИЈА

На дигиталној библиотеци „Милутин Бојић“ (<https://zavicajna.digitalna.rs>) постављено је преко 1.000 бројева листа „Пољоиндустрија“. Посебна вредност ове колекције је што су сви примерци претраживи у тексту тако да сви заинтересовани на веома лак начин могу да пронађу да ли је у неком од бројева поменуто неко ко је радио или ради у ПКБ.

ЕКО-ЛАБ

ДОО за управљање квалитетом, Београд

ЕКО-ЛАБ ДОО за управљање квалитетом је лабораторија акредитована од стране АТЦ (Акредитационо тело Србије) према стандарду SRPS ISO/IEC 17025:2006.

Формиран 1957. године као Централна лабораторија Пољопривредног комбината Београд. Од 1995. године послује под именом ЕКО ЛАБ д.о.о. за управљање квалитетом. У свом обиму акредитације има 228 метода испитивања које обухватају:

- физичко-хемијска испитивања: земљишта, ђубрива, алкохолних пића,

- микробиолошка и физичко-хемијска испитивања: индустријских и отпадних вода, хране и хране за животиње, вина,

- микробиолошка испитивања: брисева трупца и брисева предмета и радних површина које долазе у контакт са храном,

- сензорска испитивања хране,

- физичка испитивања семена пољопривредног биља: испитивање чистоће, влаге и масе 1.000 семена,

- биолошка испитивања семена пољопривредног биља: клијавост и утврђивање здравствене исправности семена на присуство фитопатогених гљива.

БЕОГРАД - ПАДИНСКА СКЕЛА,
Индустријско насеље 66, тел. 011/8871-401, факс: 011/8871-534
ekolab@orion.rs

ПКБ КОРПОРАЦИЈА А.Д.

ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

РАДНИМ ДАНИМА 7-15 ЧАСОВА

- РЕГИСТРАЦИЈА ПУТНИЧКИХ И ТЕРЕТНИХ ВОЗИЛА
- РЕГИСТРАЦИЈА ТРАКТОРА И ПОЉОПРИВРЕДНИХ МАШИНА
- РЕГИСТРАЦИЈА МОТОРА И СКУТЕРА
- БЕСПЛАТАН КОНТРОЛНИ ПРЕГЛЕД ЗА СВА РЕГИСТРОВАНА ВОЗИЛА
- БЕСПЛАТАН ТЕХНИЧКИ ПРЕГЛЕД

ЗА ЗАПОСЛЕНЕ НА ШЕСТ РАТА ПРЕКО ПЛАТНОГ СПИСКА
ЗА ПЕНЗИОНЕРЕ НА ДВАНАЕСТ МЕСЕЧНИХ РАТА ПРЕКО ПИО ФОНДА

НАПОМЕНА ЗА СВЕ КОРИСНИКЕ УСЛУГА:

ПРВО ДОЂИТЕ ПО ПОТРЕБНУ ДОКУМЕНТАЦИЈУ, ПА ПОТОМ У ОБРАЧУНСКУ СЛУЖБУ ИЛИ ПИО ФОНД
КОД НАС МОЖЕТЕ ЗАВРШИТИ РЕГИСТРАЦИЈУ АУТА КОЈИ НИЈЕ У ВАШЕМ ВЛАСНИШТВУ

тел: 011/ 8871-730

ЗАДРУГАРСТВО У БРДСКО-ПЛАНИНСКИМ УСЛОВИМА

Брдско-планинска подручја

Брдско-планинска подручја су подручја изнад 500 метара надморске висине. Ова подручја обухватају простор источне, јужне и западне Србије почев од Браничевског округа, Неготинске и Тимочке Крајине, Старе планине, јужне Србије до границе са Македонијом и административне границе са АП Косово и Метохија. На западној страни обухватају делове Мачванског и Колубарског округа, као и целокупан Златиборски, Рашки и Расински округ. Изузетно су хетерогена јер се простиру практично од Мачве до Тимочке крајине и обухватају све значајније делове централног дела Републике Србије и планинске масиве, од Копачника, Златибора, Голије, Хомољских планина до Ђердапске клисуре.

На овим подручјима лоцирани су изузетни рудни и енергетски потенцијали Републике Србије, што их у потпуности издваја од других руралних подручја у Републици. Захватају око 40 одсто територије Републике са делом подручја која се пружају у оквиру речних сливова и у којима су нешто повољнији услови за обављање пољопривредне производње, за разлику од припланинских и планинских подручја.

Специфичности брдско планинских подручја

Брдско-планинска подручја карактеришу изражени процеси исељавања становништва и остављање празног простора. На овим подручјима тренутно живи испод 20 одсто укупне популације у Републици Србији. Просечна густина насељености најнижа је у односу на сва друга рурална подручја и износи испод 45 становника на километар квадратни.

Поред процеса исељавања проблем је изузетно низак степен образованости становништва. Сваки трећи одрасли становник нема потпуно основно образовање, док је удео средње образованих и високо образованих далеко испод вредности других руралних подручја. Неповољна образовна структура

произилази из неповољне старосне структуре становништва, јер на овим подручјима преовлађује старачка популација.

Инфраструктура је најслабија управо у овим подручјима. Нема квалитетних путева, снабдевање електричном енергијом је несигурно, нарочито у зимским периодима, у већини места интернет комуникација је отежана, нема организованог снабдевања водом, а о атарским путевима није вредно ни говорити.

Просечна величина пољопривредних поседа је око 4,5 хектара, што је знатно ниже у односу на

равничарски регион, а посебно на подручје АП Војводине. Број регистрованих пољопривредних газдинстава је значајно мањи у односу на остали део Републике. Највећи проценат необрађених пољопривредних површина налази се на овим подручјима.

Извор прихода пољопривредних газдинстава углавном је везан за примарну пољопривредну

производњу и пензије, што представља ограничавајући фактор за развој.

Предности ових подручја треба тражити у заштићеним пољопривредним потенцијалима одређеним углавном за производњу квалитетне кабасте сточне хране, као основе за развој говедарске и овчарске производње. Може се успешно развијати и воћарска производња, производња лековитог биља, сакупљање шумских плодова и пчеларство. Како су изузетно очувана добра су и за органску производњу, али је ограничавајући фактор за интензивнију производњу недовољан број људи.

Број замљорадничких задруга и делатност

На овим подручјима регистрована је 391 земљорадничка задруга од којих преко 60 одсто нема активности и пословног прихода. Претежна делатност ових задруга везана је за сточарску и воћарску производњу и сакупљање лековитог биља. У оквиру задруга углавном се обавља примарна пољопривредна производња и пласман непрерађених производа, нема прерађивачких капацитета, односно финалних прехранбених производа, што је основ за напредовање подручја.

Могући правци развоја задруга

Имајући у виду наведене карактеристике ових подручја, а пре свега ограничења у развоју, као један од могућих носилаца развоја овог подручја могло би да буде и организовање замљорадничких задруга.

Могла би се организовати два типа земљорадничких задруга. Први тип би представљале задруге са прерађивачким капацитетима и производњом финалних производа од примарних производа са пољопривредних газдинстава. Дакле, прерада и дистрибуција у оквиру задруга. Овај тип задруга могао би се организовати у подручјима у којима још има интереса и могућности за развој пољопривредне производње, где би било неопходно ојачати комерцијална пољопривредна газдинства као основе производње примарних производа.

Други тип задруга може бити организовање "радничких задруга", чија би основна делатност била производња и пружање услуга, а у којој би сами задругари били запослени, тј. задруга послодавац.

Важно је да ове задруге могу да пруже комплетну услугу у примарној производњи на поседу задругара или коопераната, уз успостављање специфичних економских односа. На овај начин једино је могуће рационално искористити расположиве ресурсе у функцији развоја пољопривредне производње на просторима где је изузетно мало или уопште нема становништва.

Овај модел организовања задруга требало би посебно препознати у програму унапређења рада и пословања замљорадничких задруга на територији Републике Србије који ће се финансирати из буџета Републике Србије у 2018. години.

**Никола МИХАИЛОВИЋ, председник
Задружног савеза Србије**

ПРАВО МЕСТО

за праве домаћине!

Осигурање животиња,
усева и плодова

БЕСПЛАТАН ПОЗИВ
0800 386 286

 ***386 286**
www.dunav.com

ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ

Пријатељ остаје пријатељ